

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

TRANSFEROVÁ POLITIKA VE FOTBALE
Diplomová práce
(Bakalářská)

Autor: Jiří Kos, Management sportu a trenérství
Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.
Olomouc 2010

Jméno a příjmení autora: Jiří Kos

Název diplomové práce: Transferová politika ve fotbale

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph. D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2010

Abstrakt: Tato práce se zabývá přestupy fotbalových hráčů. Zaměřil jsem se na světové přestupy, i na jejich specifika v České a Slovenské republice. Uvedl a popsal jsem i rozsudek Evropského soudního dvora v kauze Bosman, která znamenala revoluci v rámci přestupů ve fotbale. Při utváření přestupu jsou důležití i fotbaloví manažeři, proto jsem ve své práci zpracoval také toto téma. Dále jsem se zabýval procesem přestupu Jakuba Vojtuše do Interu Milán. V práci jsem se pokusil předpovědět vývoj v oblasti fotbalových transferů z hlediska dalšího možného růstu nejvyšší přestupové částky zaplacené za jednoho hráče.

Klíčová slova:

Přestup, odstupné, fotbal, fotbalový manažer, fotbalový klub.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Jiří Kos

Title of the master thesis: Transfer policy in football

Department: Department of Recreationology

Supervisor: Mgr. Jiří Skoumal, Ph. D.

The year of presentation: 2010

Abstract: This thesis deals with the transfers of football players. I focused on transfers in the world, and their specifics of transfers in the Czech and Slovak Republics. I introduced and described the verdict of European Court of Justice on Bosman case, which mean a revolution in football transfers. Another important topic of my work is football managers, who play key role during creating new transfers. I also mentioned the process of transfer of a player which I analyzed by describing the transfer of Jakub Vojtuš to Inter Milan. Finally I tried to make a prediction for future development in the area of football transfers, especially concerning the possible rise of sum which could be paid for one player.

Keywords: Transfer, compensation money, football, football manager, football club.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Jiřího Skoumala, Ph. D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 28.6. 2010

Děkuji Mgr. Jiřímu Skoumalovi, Ph. D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat fotbalovým manažerům Danielu Hanusovi a Mgr. Michalu Holeščákovi za užitečné informace v oblasti přestupů fotbalistů.

Obsah	
1	ÚVOD 7
2	TEORETICKÁ ČÁST – SYNTÉZA POZNATKŮ 8
2.1	SPORTOVNÍ MANAGEMENT A SPORTOVNÍ MANAŽER 8
2.2	MARKETING 10
2.3	POČÁTKY FOTBALU 13
2.4	FOTBALOVÝ TRANSFER 14
3	CÍLE A ÚKOLY 16
3.1	HLAVNÍ CÍLE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: 16
3.2	DÍLČÍ CÍLE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE 16
4	METODIKA 17
5	ANALYTICKÁ ČÁST 18
5.1	NEJVYŠŠÍ FOTBALOVÁ SOUTĚŽ V ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLICE 18
5.2	ANALÝZA FOTBALOVÝCH AGENTŮ 20
5.3	MANAŽERSKÝ SERVIS 21
5.4	FOTBALOVÝ HRÁČ JAKO MANAŽERŮV KLIENT 24
5.5	BOSMANOVO PRAVIDLO 26
5.5.1	SOUDNÍ PROCES HRÁČE BOSMANA 26
5.5.2	PŘESTUPOVÁ PRAVIDLA V ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLICE 29
5.6	TRANSFEROVÝ SYSTÉM 31
5.6.1	TRANSFEROVÝ SYSTÉM PO ROZHODNUTÍ V KAUZE BOSMAN 31
5.6.2	NOVÝ TRANSFEROVÝ SYSTÉM 32
5.7	VÝVOJ PŘESTUPNÍCH ČÁSTEK 37
5.8	PŘÍPADOVÁ STUDIE PŘESTUPU JAKUBA VOJTUŠE 41
5.8.1	MŠK ŽILINA 41
5.8.2	FC INTER MILÁN 42
5.8.3	UDÁLOSTI PŘEDCHÁZEJÍCÍ TRANSFERU 43
5.8.4	JEDNÁNÍ O PŘESTUPU 43
5.8.5	VÝSLEDNÝ TRANSFER 44
6	DISKUSE 46
7	ZÁVĚR 49
8	SOUHRN 50
9	SUMMARY 51
10	REFERENČNÍ SEZNAM 52

1 ÚVOD

Bakalářskou práci jsem si zvolil na téma „Transferová politika ve fotbale“. Tuto problematiku jsem si vybral s ohledem na svůj zájem o fotbal a zvláště pak uskutečňované fotbalové přestupy. Podnětem pro mě byla i aktuálnost dané oblasti způsobená přestupními transakcemi během letního transferového období roku 2009. Následně totiž vyvstala řada otázek typu „kam až se může částka zaplacená za fotbalového hráče vyšplhat“ či „zda vůbec ještě dané sumy reflektují opravdovou potřebnost a hlavně finanční a sportovní návratnost koupě daného fotbalisty“. Dalším důvodem bylo i to, že tato problematika není nikde komplexně popsána a proto bych ji rád v této práci přiblížil.

Práce bude rozdělena do několika částí, které spolu budou souviset a zároveň na sebe navazovat. První část se bude zabývat základními teoretickými pojmy, které s prací souvisejí. Budou zde definovány pojmy z managementu, marketingu i kopané.

Další oblast bude zaměřena na fotbalové manažery jako důležité účastníky procesu utváření přestupů, při kterých nejčastěji zastupují zájmy hráčů. Uvedeny budou i podmínky pro získání oprávnění vykonávat tuto funkci a jak manažeři získávají své klienty.

Pro transferovou politiku je dodnes velmi důležitý soudní proces hráče Bosmana, díky kterému došlo k významné reformě transferového systému, který byl poté ještě jednou změněn. Toto bude tedy náplní další kapitoly.

Následující kapitola bude věnována vývoji nejvyšších přestupních částek od roku 1905 do současnosti. Dále zde bude rozebrána aktuální situace na hráčském trhu.

V závěrečné kapitole pak bude uveden konkrétní mezinárodní přestup fotbalového hráče a na něm zaznamenán průběh transferu od sledování hráče po výslednou přestupní smlouvu.

2 TEORETICKÁ ČÁST – SYNTÉZA POZNATKŮ

Tato část se bude zabývat definicí pojmů použitých v této práci z oblasti marketingu či managementu i z oblasti sportu.

2.1 Sportovní management a sportovní manažer

Podle Čáslavové (2009, 18) je sportovní management „...způsob uceleného řízení tělovýchovných a sportovních svazů, spolků, klubů, tělovýchovných jednot, družstev, které alespoň zčásti akcentují podnikatelsky orientované chování.“ Sportovní manažeři jsou důležitou složkou při utváření fotbalových transferů. Na jedné straně stojí sportovní manažeři, kteří reprezentují zájmy hráče (fotbaloví manažeři) a na druhé straně manažeři, kteří zastupují kluby (sportovní ředitelé klubů, prezidenti).

V následující tabulce jsou uvedeny činnosti, které jsou vykonávány sportovními manažery (Tabulka 1).

Základní činnosti manažera	Příklady aplikace základních činností manažera na činnosti sportovního manažera	Specifické činnosti
1. Plánování	<ul style="list-style-type: none"> • Strategický plán rozvoje přísl. organizace (např. SK) • Dlouhodobý, střednědobý a akt. program • Strategický postup manažera při plánování akcí a podniků TVS	1. Sponzorská činnost
2. Organizování - postupy - metody - techniky	<ul style="list-style-type: none"> • Postupy vyhodnocování výsledků • Uplatnění metody CPM při organizování a zabezpečení tréninkových cyklů (např. OH, MS, ME atd.) • Využití výpočetní techniky při (vrchol.) sport. soutěžích • Portfolio metoda při vyhodnocování činnosti sport. klubů	2. Sportovní reklama
3. Vytváření organizačních struktur	<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalování org. struktury TVS ČR (např. sport. svazů) • Zdokonalování org. struktury sportovních klubů	3. Transfer hráčů a trenérů

	<ul style="list-style-type: none"> • Zkvalitňování organ. struktury placených TVS služeb 	
4. Výběr, rozmisťování a vedení lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr a rozmisťování lidí při práci ve sportovních spolcích (profesionálové, dobrovolníci) a jejich motivace • Výběr a rozmisťování lidí v placených TVS službách (např. zařízení typu health and fitness) 	4. Znalost uspořádání fungování norem vrcholných mezinárodních organizací TVS (MOV, Mezinárodní sport. federace)
5. Kontrola	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazatele finanční kontroly TVS organizací. 	5. Zabezpečení norem a náležitostí při uzavírání smluv (ad 3) v tuzemsku i v zahraničí.
6. Marketing	<ul style="list-style-type: none"> • Marketing v oblasti placených TVS služeb • Marketing v podnicích vyrábějících TVS zboží, • Marketingová koncepce sport. klubů 	6. Problematika ochrany zdraví, pojištění a soc. zabezpečení (z hlediska přísl. fyzických a právnických osob)
7. Finance	<ul style="list-style-type: none"> • Přehled o akt. ekonom. trendech a opatřeních ve státní a podnikatelské sféře • Reflexe v hospodaření spolků a organizací TVS, zvl. jejich základních článků 	7. Kontakty a spolupráce se zájmovými a odbornými organizacemi sportovců, trenérů, učitelů TVS apod.
8. Právo	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe daňových, živnostenských a dalších zákonů do podmínek organizací TVS. • Zákony o TVS, stanovy a další normy stát. a spol. organizací TVS 	<p>Pozn.: Úspěšná realizace základních činností manažera v TSV je podmíněna průběžnými manažerskými funkcemi v pozici analytických, rozhodovacích a implementačních činností včetně komunikace.</p>
9. Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • Ve vedení lidí ve sport. organizacích (komunikace nadřízený-podřízený) • Vyjednávání sponzorských kontaktů 	

Tabulka 1. Činnosti sportovního manažera (Čáslavová, 2009, 18)

2.2 Marketing

Pod pojmem marketing můžeme v odborné literatuře najít řadu rozličných definic. Většina z nás si pod tímto slovem představí reklamu a prodej určitého produktu. Takové pojetí je mylné, protože marketing má mnohem hlubší význam. Dle Kotlera (2007, 38) „Dnešní marketing je třeba chápat nikoli ve starém významu jako schopnost prodat – ‘přesvědčit a prodat’ – ale v novém významu uspokojování potřeb zákazníka.“ Můžeme rozeznat pět základních marketingových koncepcí (Obrázek 1), které na sebe vzájemně navazují (Kotler, 2007).

Obrázek 1. Vzájemné propojení a návaznost klíčových marketingových koncepcí (Kotler, 2007, 38)

Potřeby, přání a poptávka

Potřebou rozumíme situaci, kdy pociťujeme nedostatek něčeho pro nás potřebného. Tuto neukojenou potřebu se pak snažíme uspokojit či se snažíme konkrétní potřebu omezit.

Přání ve své podstatě vyjadřuje konkrétní uspokojení potřeb a je ovlivňováno vnější kulturou a osobností jedince. Např. nemocný člověk v USA bude požadovat léky, zatímco nemocný člověk v Japonsku bude chtít podstoupit alternativní léčbu

jako je třeba akupunktura, a nemocný člověk domorodého kmene bude spoléhat na duchovní léčitele.

Poptávka vyjadřuje finanční schopnost své přání uskutečnit nebo-li si ho zaplatit. Tyto pojmy tedy platí i pro oblast fotbalové transferové politiky. Potřebou fotbalového týmu tak může být získání rychlého obránce či útočníka, který by byl gólově produktivní. Přání získat takového hráče bude ovlivněno osobností trenéra, stylem jeho taktiky a herního systému. Hledaným útočníkem tak pro někoho může být vysoký hráč, který uplatní svoji výšku v osobních soubojích, jiný dá přednost malému, ale rychlejšímu hráči. Poptávka bývá ovlivněna finančními možnostmi daného klubu a tedy tím, jak drahého hráče si může dovolit (Kotler, 2007).

Marketingová nabídka

Podle Kotlera je tržní nabídka „určitá kombinace produktů, služeb, informací nebo prožitků, které trh nabízí k uspokojení potřeb nebo přání“. Kotler ve své knize Moderní marketing mluví o tzv. „marketingové krátkozrakosti“. Rozumí se tím situace, kdy se prodejce zaměřuje hlavně na prodej produktů jako reakce na okamžité přání, ale zapomíná na skutečné potřeby zákazníků. V tomto ohledu se pak uplatní i tzv. „poselství značky“ a „prožitek značky“. Např. automobilová značka Ferrari představuje úspěch, luxus a určitý styl. U fotbalistů je to podobné. Platí se zde za značku, kterou je hráčovo jméno. Samotné jméno však nemusí reprezentovat hráče jen na sportovním poli, u úspěšných hráčů je totiž tato „značka“ spojována s jinými výrobky. Např. po anglickém fotbalistovi Davidu Beckhamovi je pojmenována řada parfémů. V současné době se v tomto směru prosazují Cristiano Ronaldo nebo Lionel Messi, po nichž jsou pojmenovány i kopačky (Kotler, 2007).

Hodnota a spokojenost

Zákazníci si produkt vybírají na základě jejich subjektivního hodnocení produktu v rámci uspokojení potřeb. Hodnota pro zákazníka se pak tedy liší právě oním subjektivním hodnocením od hodnoty tržní (náklady na získání). Toto vnímání často souvisí s dříve uvedenou značkou. Se samotným produktem získává zákazník i určitý status a hodnoty s ním spojené. V rámci fotbalových přestupů je toho vyjádřením přestup Robinha z Realu Madrid do Manchesteru City. Manchester nezískal do svého týmu jen skvělého hráče, ale i určitou prestiž. Poté již bylo pro klub jednodušší získat další renomované hráče.

Uspokojení zákazníka je určováno mírou naplnění očekávání ve vztahu k produktu. Spokojený zákazník bude u společnosti opět nakupovat a naopak. Při koupi fotbalových hráčů je to podobné. V případě, že se očekávaný výkon hráče nedostaví, je fotbalista většinou prodán do jiného klubu. Pokud se však koupený hráč osvědčí, pak klub, jako spokojený zákazník, zakoupí novou posilu ve stejném fotbalovém klubu. Tento princip se velmi využívá u mladých hráčů z mládežnických akademií, kde si klub již ověřil jaké taktické, technické a tréninkové návyky hráči získávají (Kotler, 2007).

Směna, transakce a vztahy

Rozeznáváme čtyři způsoby získávání produktů (věcí). Člověk si může produkt sám vytvořit, získat jej pomocí násilí např. loupežným přepadením, vyžebrot jej či za produkt nabídnout něco jiného jako protihodnotu.

Směnou chápeme získání předmětu za námi nabízenou protihodnotu. Jedná se o klíčovou koncepci marketingu. Odehrává se alespoň mezi dvěma stranami, které spolu vyjednávají. Po dosažení dohody již hovoříme o transakci.

Pod pojem transakce nepatří pouze koupě produktu za peníze. Barterová transakce znamená, že se mezi sebou mění i produkty navzájem. Ve fotbalovém prostředí existují dva typy barterových transakcí. V prvním jsou protihodnotou za hráče jiní hráči s případným peněžním doplatkem. Tento druh byl použit při přestupu Zlatana Ibrahimoviče z Interu Milán do Barcelony výměnou za Samuela Eto'a a Barcelona ještě doplácela 46 milionů eur. Druhý typ se vyskytuje v nejnižších soutěžích a může se stát, že hráč přestoupí např. za sadu míčů (Kotler & Keller, 2007).

Trhy

Termínem trh bylo dříve označováno místo určené pro výměnu zboží. V ekonomické oblasti je takto nazývána skupina prodávajících a kupujících a tedy obchodujících s určitými produkty (např. automobily). Ohledně marketingového chápání pojmu trh Kotler (2007, 45) uvádí „Marketingoví specialisté však vnímají prodávající jako tvůrce odvětví a kupující jako tvůrce trhu.“

Trh představuje všechny skutečné a potencionální kupující určitého výrobku. Ve fotbale tak trh, dle marketingových definic, představuje kluby, které si mohou fotbalistu pořídit.

2.3 Počátky fotbalu

Je složité dnes s přesností určit, kdy, kde a jak fotbal vznikl. Fotbal, tak jak jej známe dnes, se zrodil podle nejstarších dochovaných pramenů v Anglii v šedesátých letech devatenáctého století. Hry podobné fotbalu se ale hrály již dávno předtím.

„Nejstarší historický záznam o kopané pochází z Číny, ze spisů dynastie Han starých 2000 let. Pravidla se během staletí měnila, ale honba za tím, co nazýváme kopací míč, zůstala jednou z nejtrvalejších lidských zábav“ (Radnege, 1999, 8).

Je také třeba zmínit hru zvanou harpaston, která byla římskými legiemi při jejich taženích zavlečena do Anglie a Francie. Italové uvádějí, že fotbal se hrál v Anglii díky vojínům římských legií už za Julia Caesara (Radnege, 1999).

Anglie je právem pokládána za kolébkou moderní kopané. Míčové hry, ze kterých se fotbal vyvinul, se hrály běžně v ulicích a často tak byly nebezpečné nejen pro samotné hráče. Hry byly dokonce z těchto důvodů roku 1314 zakázány králem Eduardem II. I přesto se ale fotbal hrál dál, postupem času však zájem o něj začal upadat. Největší rozmach fotbalu nastal začátkem devatenáctého století. Fotbal hráli převážně mladí studenti na školách, které ale měly většinou odlišná pravidla. Na některých školách se tak kupříkladu mohlo hrát rukama či se hráči mohli vzájemně kopat nebo podrážet a shazovat rukama. Roku 1846 bylo zorganizováno setkání zástupců nejvýznamnějších škol (Oxford, Cambridge) z důvodu sjednocení pravidel. Od zavedení takzvaných Cambridgských pravidel již nebylo daleko ke zřízení první fotbalové organizace (Football Association roku 1863), založení prvních klubů a od roku 1868 k pořádání první pravidelné soutěže – I. divize (Radnege, 1999; Žurman, 1972).

V roce 1882 se objevily spekulace, že některé týmy svým hráčům za utkání platí peníze. Z toho důvodu tak vzniklo nové pravidlo, které stanovilo, že pokud by člen klubu získal odměnu za odehrání zápasu (s výjimkou nutných výdajů a ušlého zisku), nebude moci nastoupit v žádných dalších utkáních. Klub, který by takto hráči platil, by byl z asociace vyloučen. Roku 1884 manažer klubu Presto North End při sporu ohledně placení hráčů přiznal, že se tomu tak děje jak v jeho klubu, tak i v mnoha dalších klubech. Celá situace byla vyřešena o rok později tím, že došlo k zavedení profesionalismu ve fotbale (Radnege, 1999).

Fotbal se poté z Anglie šířil do celého světa. První záznam o fotbale v Československu je z roku 1887, kdy byl v Roudnici nad Labem odehrán první

fotbalový zápas. Hra si brzy získala své fanoušky a v roce 1889 byl založen první fotbalový klub pod názvem International Rowing Club (Žurman, 1972).

2.4 Fotbalový transfer

Fotbalový transfer, jinak též fotbalový přestup, označuje odchod z hráčova dosavadního klubu do klubu nového. Samotné utváření konkrétního přestupu může být velmi rozmanité, ale v základních bodech se všechny shodují. Jedná se o dohodu dvou týmů, kdy první o hráče přichází a druhý jej získává. Délka jednání o uzavření přestupu se může velmi lišit. Někdy může být klub osloven a na základě zajímavé nabídky ochoten ihned hráče uvolnit a někdy se naopak vedou zdouhavá jednání a kluby jsou spolu v kontaktu rok či více, než se domluví na všech podmínkách konečného transferu. Zpravidla se za hráče vyplácí přestupní částka (odstupné) připadající dosavadnímu klubu. Jsou ale i případy, kdy se kluby mohou domluvit na výměně za jiného hráče, za jinou hodnotu (v nižších soutěžích např. za tréninková vybavení) či na různé kombinaci protihodnot. Po vypršení smlouvy může hráč odejít zadarmo.

Jednání se účastní zástupci obou klubů, samotný fotbalista je pak zpravidla reprezentován svým hráčským agentem. Dále se jich mohou účastnit nejrůznější poradci, právníci či překladatelé. Agenti mohou hráče o výsledcích jednání průběžně informovat či je naopak nechávají stranou, aby se mohli soustředit na svoje výkony. Hlavní úlohou hráčova agenta je vyjednat pro hráče, co nejpříznivější podmínky u nového zaměstnavatele. Nejdůležitější je v tomto případě délka smlouvy a plat hráče. Mezi zvláštní podmínky smluv patří např. to, že si hráč může prostřednictvím agenta zahrnout do smlouvy klauzuli o částce, za kterou může z klubu odejít. Tyto klauzule můžeme vidět např. u hráčů, kteří se ze zahraničí vracejí do svého mateřského klubu a chtěli by ještě do zahraničí přestoupit. Hráč tak předejde situacím, kdy se klub snaží za něj získat co nejvíce a nakonec z přestupu sejde. Vzhledem k tomu, že se tak jedná o ústupek klubu vůči hráči, nebývá tato klauzule moc častá. Pro konkrétní případ bychom ale nemuseli jít daleko do minulosti, jelikož v červnu tohoto roku odešel Mario Lička z Baníku Ostrava do francouzského Brestu právě na základě splnění takzvané výstupní klauzule (zaplacení smluvně určené částky) francouzským klubem. Hráče, při rozhodování do jakého klubu přestoupit, může ovlivnit i smluvní

zakotvení pozdější práce pro daný klub (zvláště aktuální je tato otázka u hráčů přestupujících v závěru jejich kariéry).

Hostování je taktéž formou změny působiště hráče, ale s jednou zásadní odlišností. Hráč sice odchází do nového klubu, ale pouze na dohodnutou dobu a poté se vrací zpět do mateřského klubu. Fotbalista tak stále zůstává hráčem původního klubu, i když hraje za klub jiný. Vzhledem k tomu, že v případech hostování jde většinou o vzájemnou výpomoc obou klubů, nejsou tato jednání tak zdlouhavá. Vzájemná výpomoc spočívá v tom, že hráč, který by nedostával tolik příležitostí ve svém klubu, jde na hostování do klubu, kde bude hrát pravidelněji (většinou tedy do klubu výkonnostně horšího). Může ale dojít i k situacím, kdy odchází na hostování hráč, který je ve svém klubu oporou. Je tomu tak v případech, že jej klub ještě nechce prodat a v očekávání zvýšení jeho tržní ceny jej pošle hrát do klubu hrajícího na vyšší úrovni, kde může být více na očích a zvláště pak dobře odehrané zápasy na mezinárodní scéně zvyšují hráčovu cenu.

3 CÍLE A ÚKOLY

3.1 Hlavní cíle bakalářské práce:

Cílem je analyzovat průběh fotbalového transferu na konkrétním přestupu fotbalového hráče.

3.2 Dílčí cíle bakalářské práce

- Definovat pojmy související s tématem bakalářské práce.
- Zabývat se postavením fotbalových agentů při utváření transferu a tím, kdo a jak se může stát fotbalovým agentem.
- Zaznamenat vývoj přestupních částek od roku 1905 do současnosti.
- Analyzovat soudní proces hráče Bosmana.
- Popsat specifika současného transferového systému.
- Předpovědět budoucí vývoj v oblasti přestupních částek placených za fotbalové hráče.

4 METODIKA

Metodická část obsahuje uvedení a definici všech výzkumných technik a metod využitých pro sepsání práce. Techniky a metody jsou používány za účelem získání informací o zkoumaném problému, jejich zpracování a stanovení závěrů.

První krok k sepsání této práce obnáší zejména sběr a studování dostupné literatury, zabývající se daným tématem. Neméně důležitou součástí je i sběr a analýza aktuálních informací z denního tisku. Pro tuto bakalářskou práci byly jako metody použity studium dokumentů, komparace, analýza a syntéza. Všechny uvedené metody na sebe úzce navazují.

Studium dokumentů obnáší vyhledání potřebných informací a jejich teoretické zkoumání, které je tak vlastně prvopočátkem pro uplatnění dalších popisovaných metod.

Komparací se rozumí „srovnávání, přirovnávání; porovnání objektů za účelem stanovení jejich shodných nebo rozdílných znaků. Komparace je nejdůležitějším předpokladem zobecnění a hraje významnou úlohu v úsudcích podle analogie“. (http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/FF-katedry/kae/Metodologie_odborne_prace_-_opory.pdf).

Analýza je definována jako „rozbor, rozklad, rozdělování; myšlenkové rozčleňování zkoumaného objektu na jednotlivé, jednodušší části, aby mohly být stanoveny podstatné znaky. To umožňuje odhalit strukturu celku, umožňuje oddělení podstatného od nepodstatného, složité redukovat na jednoduché. Cílem analýzy je poznat části jako prvky složitého celku“.

(http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/FF-katedry/kae/Metodologie_odborne_prace_-_opory.pdf).

Pojem syntéza označuje „spojení, sjednocení; proces sjednocování částí, vlastností a vztahů, vydělených prostřednictvím analýzy v jeden celek. Syntéza doplňuje analýzu a tvoří s ní nerozlučný celek“.

(http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/FF-katedry/kae/Metodologie_odborne_prace_-_opory.pdf).

V této práci je analyzován vývoj přestupních částek placených za fotbalové hráče. Na základě těchto zjištění dochází k syntéze získaných poznatků a jejich interpretaci pro možný budoucí vývoj v této oblasti.

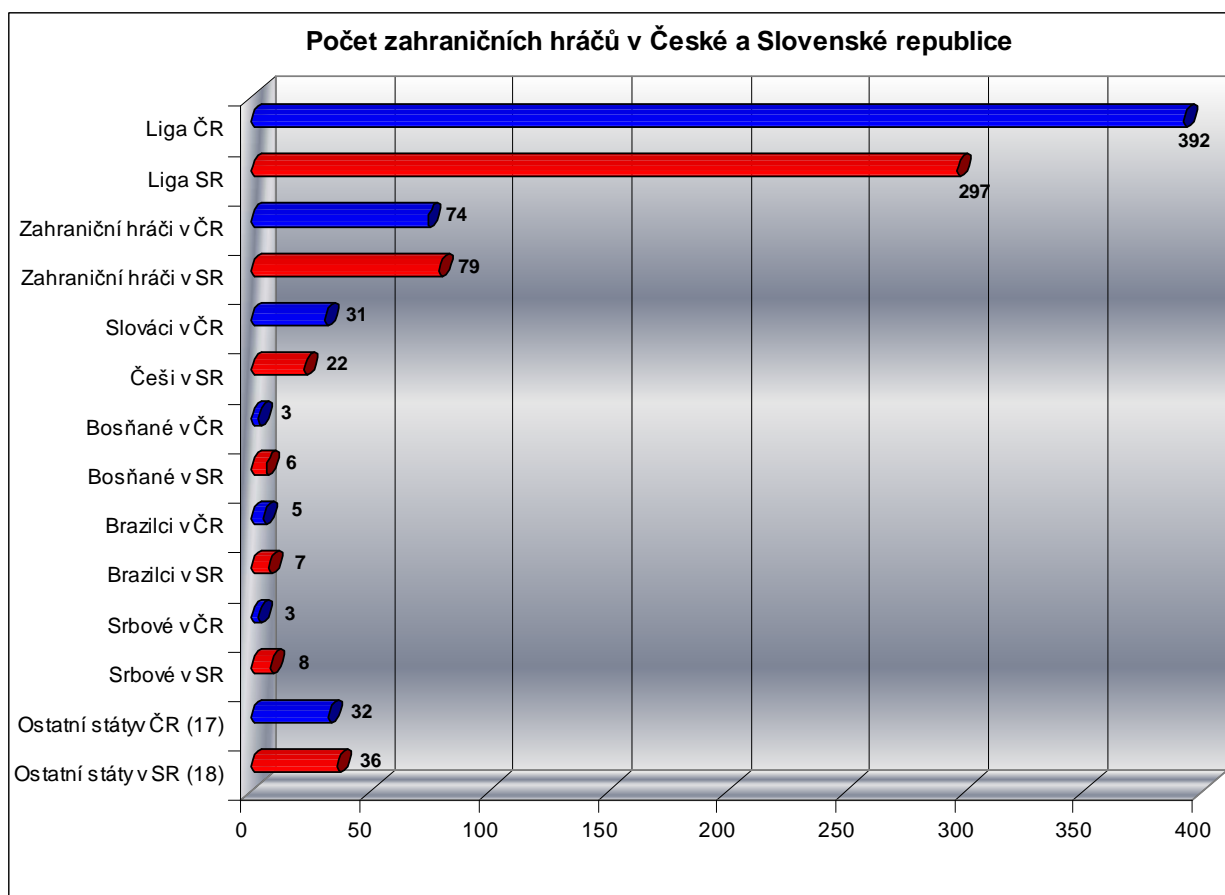
5 ANALYTICKÁ ČÁST

5.1 Nejvyšší fotbalová soutěž v České a Slovenské republice

Ve své práci často odkazuji na konkrétní stav v České a Slovenské republice (práce ale obsahuje i příklady ze zahraničí a závěrečná část je věnována transferům ve světě). Obě země jsem si vybral z důvodu, že i sedmnáct let po rozdělení federální ligy můžeme pozorovat řadu podobností v oblasti fotbalu i transferové politiky obou států. Dalším důvodem bylo i poskytnutí údajů od slovenského fotbalového manažera Mgr. Michala Holeščíka o konkrétním přestupu jeho klienta, fotbalisty Jakuba Vojtuše.

K 1. lednu 1993 vznikly na území bývalého Československa dva samostatné státy – Česká a Slovenská republika. Tato změna se musela projevit i na systému sportovních soutěží. Stávající fotbalová soutěž pokračovala do léta, ale od podzimu se v České i Slovenské republice začaly hrát samostatné soutěže. Nejvyšší česká fotbalová liga má šestnáct účastníků a oficiálně se jmenuje po hlavním sponzorovi Gambrinus liga. Nejvyšší slovenskou fotbalovou soutěž hraje dvanáct týmů a název jí propůjčil taktéž sponzor vyrábějící pivo, její název je Corgoň liga. V poslední době se navíc hovoří o myšlence zavedení společné ligy obou zemí, která by měla zvýšit prestiž fotbalu, díky kvalitnějším týmům.

Vzhledem k podobnosti jazyků, kultur či stravovacích návyků odpadá pro hráče přestupující mezi Českou a Slovenskou republikou v některých případech tolik problematický proces aklimatizace hráče. I z toho důvodu dochází mezi zeměmi často k fotbalovým přestupům (Obrázek 2). Obrázek znázorňuje počet zahraničních hráčů působících v nejvyšší lize České a Slovenské republiky (dle soupisek klubů k 25.5. 2010). Dá se z něj vyčíst i to, že slovenskou ligu hraje sice méně týmů a tudíž méně hráčů, ale kluby mají více zahraničních hráčů ve svých kádrech. Hráči z Brazílie, Srbska a Bosny a Hercegoviny jsou v obou zemích nejpočetněji zastoupeni. Tento stav je odrazem toho, že kluby mají s hráči z těchto zemí dobré zkušenosti a fotbalisté ze zemí bývalé Jugoslávie a z Brazílie jsou známí pro svoje fotbalové přednosti, kam patří zejména technika hry a netradiční řešení herních situací.

Obrázek 2. Zobrazení počtu hráčů dle národností v České a Slovenské I. lize (Kos, 2010)

Ještě před několika lety by ze srovnání obou lig vycházela o mnoho lépe soutěž česká. V poslední době se však obě soutěže dostaly na podobnou úroveň. To je zapříčiněno tím, že slovenský fotbal prožívá úspěšné období, což je patrné i z letošní účasti slovenského národního týmu na mistrovství světa v Jižní Africe. Naopak v České republice nastává doba tvorby nového národního týmu po odchodu největších hvězd a tým nedosahuje kvalit předchozích výběrů. Týmům z české ligy se v posledních letech nedaří ani v evropských soutěžích tak, jako tomu bylo dříve, a nemohou tedy počítat s financemi, které získávaly na základě účasti v těchto soutěžích. Důsledkem této situace je pak to, že slovenští talentovaní fotbalisté nepřestupují již tak často do českých klubů, ale vyrážejí na svá první zahraniční angažmá mimo hranice bývalého Československa. Důvodem je i to, že se zvýšením prestiže slovenských fotbalistů a slovenské ligy stoupla cena hráčů hrajících tuto soutěž a nejsou již tak finančně dostupní jak tomu bylo v nedávné minulosti.

5.2 Analýza fotbalových agentů

Během letního a zimního přestupového období můžeme dennodenně sledovat desítky nových přestupů fotbalistů po celém světě. Samotný průběh jednání o těchto přestupech, ale zůstává fanouškům skryt. Jednou z nejdůležitějších složek těchto jednání, ne-li tou nejpodstatnější, jsou fotbaloví manažeři či jinak zvaní fotbaloví agenti, z tohoto důvodu jsou někdy nazýváni takzvanými „muži v pozadí“. O fotbalových manažerech většinou celou sezonu neslyšíme, ale se začátkem přestupních termínů se jejich jména v souvislosti s přestupy jejich klientů objevují v médiích čím dál častěji.

Jak uvádí Tomáš Sluka (2007, 117) „Manažeři, agenti a hráčovi poradci zprostředkovávají primárně hráči kontakt s potencionálním smluvním partnerem – klubem, sekundárně mohou zajišťovat komplexnější servis, aby se sportovec mohl plně soustředit na svou jedinou povinnost – podávání co nejlepších výkonů.“ V roce 1995 mezinárodní fotbalová federace FIFA zavedla pravidla pro získávání licencí potřebných pro činnost fotbalových manažerů. Roku 1999 se konal první světový kongres fotbalových manažerů pod záštitou FIFA. Hlavním cílem tohoto setkání bylo zavedení nového systému v obchodování s hráči. Hlavním problémem byl shledán vysoký počet takzvaných „černých agentů“, kteří nevlastní k této činnosti žádné oprávnění. Tento problém byl vyřešen ustanovením pravidla o zastupování hráčů pouze agenty vlastnicími licenci FIFA. Pro získání této licence musel agent složit zkoušky na příslušném národním fotbalovém svazu a složit finanční zálohu ve výši 200 000 švýcarských franků. Během kongresu se objevily i požadavky na sepsání morálního kodexu fotbalového manažera, který by měl posílit a standardizovat profesi fotbalového hráčského agenta (Hrabě, 1999).

Jako fotbalový manažer může vystupovat pouze fyzická osoba, vlastnicí licenci od příslušného fotbalového svazu, která ji opravňuje k této činnosti. Z tohoto pravidla ale existují výjimky. Hráče totiž mohou navíc zastupovat i rodinní příslušníci či advokáti. Licenci hráčského manažera ale nemůže dostat každý.

Předpoklady pro získání manažerské licence:

- Žadatel musí mít státní občanství svazu u kterého o licenci žádá. V případě vícero státních občanství je pak rozhodné to, které bylo získáno naposledy. Žadatel může zažádat o licenci i v zemi, kde má trvalý pobyt po dobu delší dvou let.

- Žadatel musí být bezúhonný, což znamená, že nesmí být v minulosti odsouzen za násilný či majetkový trestný čin.
- U žadatele nesmí dojít ke konfliktu funkcí. Nemůže být funkcionářem ani jiným zaměstnancem ve vztahu k FIFA, konfederaci, svazu, ligy, klubu či jakékoliv jiné organizaci se vztahem k těmto organizacím a subjektům.
- Žadatel musí úspěšně složit písemnou zkoušku (Příloha 1), která prověřuje znalosti převážně z oblasti fotbalových předpisů zabývajících se přestupy, ale testuje i žadatelovu orientaci v občanském právu.
- Musí uzavřít pojištění profesní odpovědnosti nebo předložit bankovní záruku ze švýcarské banky v minimální výši 100 000 švýcarských franků.
- Úspěšný žadatel pak musí ještě na závěr podepsat Kodex profesionálního chování (www.fotbal.cz).

V současné době působí v České republice třicet pět hráčských agentů. Ve Slovenské republice je toto číslo menší s ohledem na menší hráčský trh, agentů zde najdeme sedmnáct. Mezi manažery ale najdeme i ty, kteří sice splnili předpoklady pro získání manažerské licence, ale v současné době se tomuto povolání nevěnují vůbec či pouze okrajově s tím, že se starají o malý počet klientů. Jiní manažeři po získání licence začínají spolupracovat s již zavedenými firmami na hráčském trhu. David Nehoda, syn hráčského agenta Zdeňka Nehody, se stal s pomocí licence plnohodnotným partnerem otce v jeho manažerské firmě, ve které již dříve vypomáhal (<http://www.fifa.com/aboutfifa/federation/administration/playersagents/list.html>).

5.3 Manažerský servis

V dnešní době se již málokterý fotbalista obejde bez služeb hráčského agenta. Samotný servis, který zprostředkovávají agenti hráčům, se postupem času čím dál více rozšiřoval až do dnešní podoby. K původní činnosti, která spočívala hlavně v zastupování u samotného zrodu přestupu a následné domluvy na smlouvě s novým klubem, se postupem času nabalovala řada dalších služeb od právního či finančního poradenství až po sjednávání stáží v zahraničních klubech, hledání vhodného ubytování, lékaře či školy, kde by mohli studovat hráčovi potomci. Aby mohli fotbaloví agenti poskytovat co nejširší a přitom co nejvyšší spektrum služeb,

zaměstnávají či spolupracují s celou řadou dalších lidí, ze kterých můžeme jmenovat např. skauty, finanční či právní poradce nebo odborníky přes výživu či marketingovou propagaci. Hráčský agent musí být v podstatě stále k sehnání, jelikož jak vyplývá z výše uvedeného, služby se dnes neomezují na zastupování při jednání o přestupu nebo o smlouvě, která se odehrává zpravidla během či v blízkosti přestupních období. Agent je za svoji práci odměňován dvěma způsoby. Při utváření přestupu mu náleží provize, která je podle doporučení FIFA do 10 % z přestupové částky, což značí, že je tato odměna odlišná případ od případu. Manažer navíc dostává určitá smluvně domluvená procenta z hrubého ročního základního platu hráče dle pracovní smlouvy, kterou agent hráči dohodl. Nemusí však vždy zastupovat jen hráče, ale jeho služby může být také určitý klub. Agenti se svými klienty podepisují smlouvu o zastupování, jejíž standardní forma je ke stažení na stránkách Českomoravského fotbalového svazu.

Služby poskytované fotbalovými agenty se dají rozdělit do několika kategorií:

Zastupování hráčů

- uzavírání a prodlužování profesionálních smluv
- vyjednávání finančních podmínek smluv
- zajišťování finančního plnění ze smluv
- realizace přestupů v rámci ČR i v zahraničí
- plánování hráčské kariéry

Scouting:

- vyhledávání talentů
- monitoring výkonnosti hráčů jak na klubové, tak reprezentační úrovni
- spolupráce se zahraničními skauty při realizaci mezinárodních přestupů
- zajišťování sledování vybraných hráčů a zápasů pro zahraniční kluby

Právní služby:

- zprostředkování právních služeb

Finanční poradenství:

- vedení účetnictví
- daňové poradenství
- zprostředkování investičního poradenství
- zprostředkování finančních produktů

Lékařské a obdobné zajištění

- lékařská péče, obsahující zprostředkování špičkových odborníků a zajištění lékařských vyšetření či jiných procedur
- zajištění regenerace, rehabilitace a dalších souvisejících služeb
- zajištění kondičního trenéra
- zajištění výživového specialisty

Reklama a marketing:

- zprostředkování vystupování klientů v reklamě
- provozování internetových stránek hráčů
- výroba a distribuce merchandisingových předmětů
- nafocení soukromých či komerčních kalendářů
- natočení VHS a DVD
- sepsání knih
- příprava a tisk plakátů a kartiček
- zajišťování účasti klientů na akcích společenského a sportovního charakteru
- zajišťování sponzoringu pro klienty

PR a media

- pořádání tiskových konferencí
- zprostředkování setkání medií s hráči
- zprostředkování mediálního partnerství

Ostatní

- organizace fotbalových stáží v zahraničí

- pomoc při nákupech nemovitostí, auta v novém působišti
- zajištění sportovního vybavení
- poskytování mimofotbalových služeb pro rodinné příslušníky
- uspořádání fotbalových exhibicí
- zajištění autogramiád
- propagace a vedení fotbalové školy
- zajištění učitele jazyků
- pojištění sportovců
- návštěvy fotbalových utkání v zahraničí
- pomoc při řešení různorodých problémů
- naslouchání hráči – naslouchání potřebám a problémům hráče, poskytnout přátelskou radu (<http://www.nehodasport.cz/sluzby.html>)

5.4 Fotbalový hráč jako manažerův klient

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, fotbaloví manažeři spolupracují mimo jiné i s takzvanými skauty. Fotbalových agentů stále přibývá, což má za následek, že dnes již těžko hledáme hráče na vrcholové úrovni, který by neměl svého zástupce. Řada manažerů již zjistila, že úspěch ani tak neznamená kvantita jako spíše kvalita hráčů. Při zastupování širokého počtu hráčů často docházelo k tomu, že agent neměl čas na některé své klienty, kteří pak již nechtěli dále využívat jeho služeb a ještě se mezi ostatními fotbalisty postarali o nevyžádanou špatnou reklamu služeb dotyčného agenta. Agenti proto musí své potencionální klienty vyhlížet mezi mladými talentovanými fotbalisty a právě z tohoto důvodu spolupracují s řadou fotbalových skautů. Fotbalovými skauty, jinak také hledači talentů, se nejčastěji stávají bývalí fotbalisté či trenéři. Během víkendu, což je tradičně čas fotbalových zápasů, shlédnou řadu zápasů v žákovských a dorosteneckých kategoriích.

Způsobů, jak v nepřeberném množství talentovaných hráčů najít ty, kteří mají největší šanci stát se jednou dobrým hráčem i mezi dospělými, je několik. Např. Ivo Táborský, jeden ze skautů Paskovy agentury ISM, si předem vybere tři hráče, na které se v zápase zaměří a poznatky o nich si zaznamenává pomocí plusových a minusových bodů, kterými hodnotí rychlost, techniku či obratnost. Naproti tomu Karel Ledvinka, šéf skautů agentury Pavla Zíky Sport Invest, si vede elektronickou kartotéku, kam si zaznamenává u každého hráče v jaké konkrétní dovednosti vyniká.

Tím ale samotný proces vyhledávání potenciálního klienta nekončí ba naopak. Sport Invest např. prosazuje pravidlo šesti očí, kdy v případě, že některý z devíti skautů společnosti upozorní na perspektivního hráče, jsou hned další dva skauti pověřeni sledováním fotbalisty a konečné rozhodnutí, zda hráči nabídnout služby, pak padne na poradě celé společnosti, které se konají dvakrát týdně. Ještě než dojde na samotné jednání o případném zastupování, dochází ke sběru co možná největšího počtu informací z okolí hráče. Ne každý nadějný hráč totiž zvládne přechod mezi dospělé fotbalisty. Mnozí z nich podlehnou tomu, že se stanou zdánlivě slavnými a přestávají se tak věnovat pouze fotbalu (Filípek, 2009).

V České republice platila ještě před čtyřmi lety nepsaná dohoda o tom, že agenti nebudou podepisovat smlouvy s hráči mladšími šestnácti let a nebudou si mezi sebou hráče přetahovat. Časem se omezení snížilo na patnáct let a dnes již neplatí ani to. Českomoravský fotbalový svaz nicméně na svých internetových stránkách zveřejnil Výklad k registraci smluv mezi hráči mladšími patnácti let a agenty či kluby. Z dokumentu je pak patrné, že profesionální smlouva mezi hráčem a klubem a stejně tak i smlouva o zastupování mezi hráčem a agentem, může být uzavřena nejdříve v den patnáctých narozenin hráče. Navíc do doby, než hráč dovrší 18 let, musí být na smlouvě podpis alespoň jednoho z rodičů či soudem pověřeného opatrovníka hráče (Filípek, 2009).

S fotbalisty mladšími patnácti let se proto podepisují smlouvy o smlouvě budoucí, které se pak změň na dohodu o zastupování agentem s maximální platností dva roky. Pokud chtějí agenti takto mladé fotbalisty získat pro svoji agenturu, tak se většinou drží dalšího z nepsaných pravidel a neoslovují samotné hráče, ale své služby pro hráče nabízejí jeho rodičům. Bohužel pak ale dochází i k situacím, kdy místo aby rodiče hráče pečlivě zvažovali, který agent by mohl nejvíce pomoci kariéře jejich syna, nechávají se ovlivnit nabídkou vyplacení peněz za podpis smlouvy (Filípek, 2009).

Hledání mladých fotbalistů není ale jedinou cestou zisku nových hráčů. Manažerům chodí týdně desítky e-mailů od fotbalistů celého světa, kteří píšou o svých kvalitách a snaží se najít agenta, který by je zastupoval. Většinou se jedná o hráče z Jižní Ameriky či Afriky. Manažeři ale nemají čas ani prostředky k ověřování všech informací zasílaných hráči, a tak většinou končí tyto nabídky v koších e-mailových schránek. Často se však stane, že hráč či manažer nemá zájem o další spolupráci a nedojde tak k prodloužení smlouvy o zastupování. To je pak šance pro ostatní

manažery, kteří mohou hráči nabídnout své služby. V naší republice jsou na Českomoravském fotbalovém svazu pro agenty a jejich zaměstnance přístupné seznamy hráčů a jejich agentů. Agenti tak čas od času do seznamů nahlíží, aby případně včas zjistili, že pro ně zajímavý hráč neprodloužil stávající smlouvy a v současné době je tedy bez zastoupení.

Zajímavý způsob získávání nových klientů má slovenská agentura HMP – Sport Mangment, s.r.o. v čele s manažerem Mgr. Michalem Holeščákem. Jedním z hráčů zastupovaných agenturou je totiž Almir Gegic, který v současnosti hraje za švýcarský klub FC Chiasso. Gegic je zároveň i majitelem srbského klubu, z města Novi Pazar, specializujícího se na výchovu mladých hráčů. Agentura v tomto klubu plní funkci konzultanta a sponzora, za což má pak přednostní právo na hráče. V roce 2009 spolupráce mezi agenturou a klubem vyvrcholila tréninkovou stáží tří nejlepších hráčů ve slovenském klubu MŠK Žilina. V roce 2010 by se pak obdobná stáž měla uskutečnit v České republice v Dukle Praha.

5.5 Bosmanovo pravidlo

5.5.1 Soudní proces hráče Bosmana

Jean Marc Bosman byl profesionální fotbalista belgické státní příslušnosti, který od roku 1988 hrál v belgické lize za tým FC Lutych (dále jen „RCL“). Profesionální smlouva s tímto klubem mu končila ke 30.6.1990. Na základě této smlouvy byl jeho plat 120 000 BFR měsíčně včetně bonusů. Klub mu po skončení smlouvy nabídl její prodloužení, ale za nevýhodných podmínek, proto Bosman tuto nabídku odmítl. Bylo mu totiž nabídnuto pouze 30 000 BFR, což činí minimum dle federálních předpisů Union Royale Belge des Societes de Football Association ASBL (belgické fotbalové federace, dále jen „URBSFA“). RCL tedy Bosmanovi doporučil, aby si začal hledat jiné angažmá. Dle platných pravidel URBSFA byl Bosman, jako hráč který odmítl návrh smlouvy, zapsaný na seznam hráčů, u kterých je možný v období mezi 1. až 31. květnem „nucený“ přestup. Tento přestup pak spočívá v tom, že hráč může odejít bez souhlasu stávajícího klubu, kterému ale musí být zapláceno odstupné „za výcvik“, které se počítá jako roční hrubý příjem hráče vynásobený koeficientem od 2 do 14 podle věku hráče. Náhrada za hráče Bosmana byla stanovena ve výši 11 743 BFR (Hamerník, 2007).

O hráče během tohoto období ale neprojevil žádný tým zájem a po 1. červnu nastalo období takzvaných „volných“ přestupů, které se již nijak neliší od dnešních transferů. V tomto případě již jde o smluvní dohodu mezi stávajícím a budoucím klubem. V té době o Bosmana projevila zájem klub US Dunkerque hrající druhou ligu ve Francii. Dohoda mezi kluby byla uzavřena 27. července s tím, že Bosman bude v klubu US Dunkerque hostovat za částku 1 200 000 BFR s opcí možného budoucího přestupu hráče za 4 800 000 BFR. Jak smlouva mezi kluby, tak smlouva mezi US Dunkerque a Bosmanem byly závislé na odeslání osvědčení o přestupu, které měla poslat URBSFA francouzské fotbalové federaci do prvního zápasu sezóny (Hamerník, 2007).

Bosmanův dosavadní klub ale nakonec ztratil důvěru v platební schopnosti US Dunkerque a nepožádal tak URBSFA o předání příslušného osvědčení, na základě čehož tedy smlouvy nenabývaly účinnosti. O Bosmana již jiný klub zájem neprojevil a hráč tak zůstal bez angažmá. Navíc byl klubem suspendován a nemohl tak hrát celou sezonu. Byl odkázán jen na své úspory a jeho kariéra byla nucenou pauzou ohrožena, jelikož bylo zřejmé, že nebude mít herní praxi, připravovat se bude moci pouze individuálně a tím spíše pak o něj nebude velký zájem (Hamerník, 2007).

Bosman ale nechtěl jen nečinně přihlížet tomu, jak přichází o důležité období své kariéry a rozhodl se danou situaci řešit pomocí soudů. 8. srpna 1990 podal u Tribunal de premiere instance de Liege (soud prvního stupně v Lutychu) žalobu proti RCL. Bosman požadoval uložení platby 100 000 BFR měsíčně RCL a URBSFA do doby, než najde nový klub. Dále požadoval, aby RCL nemohl bránit jeho hraní za nový klub požadováním odstupného, a nakonec požadoval, aby byla Evropskému soudnímu dvoru položena předběžná otázka týkající se výkladu k přestupu profesionálních hráčů (Hamerník, 2007).

Soud usnesením nakonec uložil RCL a URBSFA povinnost platby ve výši 30 000 BFR a nařídil jim nebránit hráči v novém zaměstnání. Položil navíc Soudnímu dvoru předběžnou otázku (věc C-340/90) týkající se výkladu článku 48 Smlouvy vzhledem k předpisům týkajícím se přestupu profesionálních hráčů (Hamerník, 2007).

Soudní dvůr pak v otázce výkladu článku 48, rozhodl takto:

1) Článek 48 Smlouvy o EHS brání použití pravidel vydaných sportovními asociacemi, podle nichž profesionální fotbalista, který je státním příslušníkem členského státu, může být po vypršení smlouvy se svým původním klubem zaměstnán klubem jiného členského státu pouze tehdy, pokud tento klub zaplatí původnímu klubu odstupné za přestup a náhradu za výcvik a vzdělání.

2) Článek 48 Smlouvy o EHS brání použití pravidel vydaných sportovními asociacemi, podle nichž mohou fotbalové kluby nominovat k zápasům v soutěžích organizovaných těmito asociacemi jen omezený počet profesionálních hráčů se státní příslušností jiného členského státu.

3) Přímého účinku článku 48 Smlouvy o EHS se nelze dovolávat na podporu požadavků týkajících se odstupného za přestup a náhrady za výcvik a vzdělání, která je k datu rozsudku již zaplacená, s výjimkou osob, které před tímto datem podaly žalobu nebo vznesly podobný nárok v souladu s vnitrostátním právem.

(http://curia.europa.eu/arrets/TRA-DOC-CS-ARRET-C-0415-1993-200406769-05_00.html)

Celý proces byl velmi zdlouhavý, ale Bosman nakonec po pěti letech svůj případ vyhrál a způsobil tak ve fotbale doslova revoluci. Na fotbalisty je od té doby nahlíženo jako na zaměstnance, kterým nesmí být po vypršení smlouvy bráněno v odchodu. Rozhodnutí soudu z prosince roku 1995 změnilo i pravidla o nasazování cizinců v zápasech. Do té doby mohli hrát v jednom týmu pouze tři.

Od roku 1995 využila Bosmanova pravidla již řada klubů k zisku fotbalistů zadarmo po vypršení smlouvy. Mezi takto přestupujícími fotbalisty nechyběli ani hráči, za které by se jinak platily velmi vysoké částky. Např. portugalský fotbalista Luis Figo přestupoval v roce 2000 z Barcelony do Realu Madrid za 65 milionů eur, což bylo v té době nejvyšší odstupné zaplacené za jednoho hráče. V roce 2005 ale Figo odešel do Interu Milán po skončení smlouvy, tudíž zadarmo. Z českých fotbalistů po vypršení smlouvy odcházel např. Zdeněk Grygera z Ajaxu Amsterdam do Juventusu Turín. Z dalších hráčů můžeme jmenovat např. Michaela Ballacka při přestupu z Bayernu Mnichov do týmu FC Chelsea či další odchody z Realu Madrid a

to jmenovitě Davida Beckhama do Los Angeles Galaxy, Roberta Carlose do Fenerbahce Istanbul či Estebana Cambiassa do Interu Milán. Z výše uvedeného je tak patrné, že některé kluby na Bosmanově pravidle profitují a některé naopak přicházejí o velké peníze. Příkladem je právě Real Madrid, který kvalitní a často i velmi draze nakoupené hráče, s kterými již nechtěl prodloužit smlouvu, nedokázal zpeněžit a získat tak alespoň zčásti zpátky finance do nich vložené. Je ale nutné zmínit i to, že hráči již neměli takovou cenu jako dříve a hlavně by je nemusel po podpisu smlouvy žádný jiný tým chtít koupit a původní klub by jim tak musel vysoké platy dávat i nadále. Hráči navíc často dostávají i takzvané podpisové bonusy, kdy získávají peníze za podpis smlouvy.

5.5.2 Přestupová pravidla v České a Slovenské republice

Bosmanův proces u Evropského soudního dvoru v roce 1995 umožnil fotbalistům po skončení smlouvy odejít z klubu bez finanční náhrady. Již 15 let si tak fotbalisté mohou po vypršení smlouvy svobodně vybrat nový klub. Nicméně fotbalová legislativa v České republice Bosmanovo pravidlo ani po této době nebere v potaz. Po vypršení smlouvy totiž hráč nemůže odejít v rámci prvních dvou lig v České republice zadarmo, jak by tomu mělo být na základě Bosmanova pravidla. Hráč musí čekat na souhlas současného klubu k odchodu, který je vázán na zaplacení takzvaného tabulkového odstupného dle ČMFS. Tyto částky začínají ve druhé lize na 350 000 a v první lize na 450 000 Kč. Odstupné se počítá na základě odehraných zápasů v první a druhé lize, startech v seniorské či juniorských reprezentacích či platu dle poslední smlouvy. Konečná částka pak může přesáhnout i dva milióny (Skramlík, 2009).

Do zahraničí přitom může hráč po vypršení smlouvy odejít zadarmo, protože jinde Bosmanovo pravidlo platí a kluby by na placení tabulkového odstupného samozřejmě nepřistoupily. Kluby se již v minulosti snažily placení odstupného obejít uskutečněním přestupu do zahraničí pouze na oko. Prvoligový klub Blšany chtěl roku 2004 získat Martina Müllera ze Slavie a Filipa Dorta ze Sparty tak, že by hráče získaly z fiktivního hostování ze Slovanu Bratislava. Blšany by tak za hráče nemusely Slavii a Spartě nic platit. Svaz ale nakonec tento postup zamítl.

Za hráče se ale neplatí odstupné pouze po vypršení smlouvy v rámci přestupů v lize, ale i když se hráč vrací do naší ligy ze zahraničí, kde mu vypršela smlouva a za

předpokladu, že je tomu tak dříve než po třech letech od jeho odchodu. Hráč se totiž po návratu musí zaregistrovat na fotbalovém svazu a to přes svůj poslední klub, ze kterého do zahraničí odešel. Pak může nastat poněkud zvláštní situace, kdy na základě Bosmanova pravidla odchází fotbalista po vypršení smlouvy do zahraničí zadarmo, ale při návratu do české ligy musí buď hrát za původní klub či doufat, že bývalý klub bude souhlasit s jeho odchodem do jiného klubu v rámci první či druhé ligy za tabulkové odstupné. K této situaci došlo v případě Miroslava Holeňáka, který se vracel z rakouského Mattersburgu a odmítl se vrátit do Slavie, jelikož si pro svoji další kariéru raději zvolil Liberec. Slavia se ale hráče nechtěla jen tak vzdát, a tak zadržovala jeho transferkartu a Holeňák tak nemohl za Liberec nastupovat. Slavia nakonec ustoupila až ve chvíli, kdy projevila zájem o hostování hráče Pudila právě z Liberce a jako protinabídku poskytla Liberci práva na Holeňáka. Na Slovensku si z tohoto postupu vzali příklad a pravidlo o placení tabulkového odstupného zavedli také. Tato změna byla ale zmírněna tím, že placení odstupného se již nevztahuje na hráče, kteří se vrací do slovenské ligy po více než dvou letech v zahraničí.

Pravidlo o odstupném má nicméně hlavně negativní dopad pro české a slovenské fotbalisty, jelikož se pak stává, že klub raději přivede hráče ze zahraničí, který může po skončení smlouvy přijít zadarmo. Klub mu pak díky tomu může nabídnout vyšší plat než by měl český fotbalista. Bohužel ale i s vyšším platem vyjdou kluby podstatně levněji hráči ze zahraničí než čeští fotbalisté s tabulkovým odstupným. Cizinců, kteří se v naší lize uplatnily je ale stále spíše menšina, což je zapříčiněno i tím, že i když často přichází tito hráči zadarmo, tak platové podmínky nabízené našimi kluby nejsou na takové úrovni jako v mnoha jiných zemích. Z toho důvodu do české a slovenské ligy přicházejí často hráči menších kvalit (běžně uváděni jako „hráči druhé třídy“), kterým pak kluby nemusejí nabídnout tak velký plat.

V České republice se již v minulosti řada hráčů i agentů obrátila na ČMFS s tím, že dané předpisy jsou v rozporu s předpisy FIFA i samotné Evropské unie. K žádným změnám v této oblasti ale ani poté nedošlo, což je přisuzováno tomu, že v čele bývalého i dnešního vedení ČMFS je řada zástupců klubů, kterým daná situace vyhovuje. Nicméně toto zdůvodnění ztrácí smysl tím, že klubům sice dané předpisy mohou vyhovovat ve chvíli, kdy takto hráče prodávají, ale jinak tomu bude již v situaci, kdy musí za hráče tabulkové odstupné sami platit.

5.6 Transferový systém

Transferový systém vždy odrážel snahu o zamezení neochvějné nadvlády nejbohatších klubů. Pokud by totiž žádná pravidla neexistovala, dalo by se předpokládat, že by nejlepší fotbalisté hráli pouze za kluby, které by měli nejvíce kapitálu, který by mohly vynakládat na jejich příchody a platy. Hráč mohl klub opustit pouze po zaplacení klubem požadovaného odstupného, které bylo určováno nabídkou a poptávkou na přestupovém trhu. Jak uvádí Tomáš Sluka (2007, 106) „Původní transferový systém představoval kartelovou dohodu klubů, které svou tržní silou vykořisťovaly hráče, kteří byli vázáni ke klubu bez ohledu na platnost smlouvy v něm.“ Původní transferový systém byl revidován po roce 1995 a po případu Bosman.

5.6.1 Transferový systém po rozhodnutí v kauze Bosman

Výsledek soudního procesu hráče Bosmana nastartoval ve fotbalovém prostředí vlnu změn v oblasti transferů hráčů. Fotbalová legenda Franz Beckenbauer vzniklou situaci charakterizovala slovy „Negativně se projevuje, že se hráči stali příliš mocnými. Pokud dostanou výpověď, smějí se, neboť bez nároku na odstupné odejdou do jiného klubu a ještě za to dostanou zapláceno. Více moci, než mají dnes, by již hráči neměli mít“ (Sluka, 2007,106). Nejpodstatnější změnou byla tedy možnost hráče odejít po vypršení smlouvy zadarmo do nového klubu. Navíc došlo ke zrušení pravidel omezujících počet fotbalistů ze zemí Evropské unie, kteří mohou nastoupit za kluby členských států Evropské unie.

Mezi nejpodstatnější důsledky těchto změn pak patří:

- Růst peněz vynaložených na platy hráčů – hráči, kteří přicházejí zadarmo na základě Bosmanova pravidla sice nestojí klub žádné peníze, ale zpravidla se tato okolnost odrazí při vyjednávání o platu hráče. Plat totiž pak bývá větší, jelikož si jsou hráči vědomi toho, že na odstupném klub ušetřil a tyto finanční prostředky tak alespoň zčásti může investovat do platu hráče. Kluby se tak snaží hráče, kterým končí smlouva s jejich zaměstnavatelem, nalákat na vyšší platové podmínky.
- Fotbalové smlouvy se uzavírají na delší dobu – kluby se snaží alespoň částečně předejít ušlému zisku z možného odstupného tím, že se snaží

s hráči podepisovat smlouvy na co nejdelší dobu. Čím má hráč delší smlouvu, tím je i případná přestupová částka vyšší. Ajax Amsterdam např. uzavřel roku 1996 s hráčem Peterem Hoekstrou po příchodu z konkurenčního klubu PSV Eindhoven osmiletou smlouvu.

- Zvýšený objem přestupů – počet cizinců v soutěžích, zvláště pak v těch ekonomicky silnějších, se zvyšuje. Toto je důsledek zrušení kvót na hráče ze zemí EU a počty cizinců se zvyšují i díky novým členským státům EU, které poskytují nové hráče, na které se omezení nevztahují.
- Rozdíly mezi reprezentačními výběry se snižují – počet hráčů, kteří mohou na základě změn v oblasti cizineckých klauzulí, hrát v nejlepších soutěžích světa se zvyšuje a tím pádem hráči získávají více herních zkušeností z těžkých zápasů z těchto soutěží než tomu bylo doposud. Tyto zkušenosti pak mohou mimo jiné uplatnit právě při zápasech národních týmů, a tak v dnešní době můžete prohrát opravdu s kýmkoliv.
- Větší šance pro mladé hráče z ekonomicky slabších týmů – z těchto týmů totiž pravidelně odcházejí nejlepší hráči a kluby pak na jejich místa často zapracovávají perspektivní hráče.
- Nižší šance pro mladé hráče z ekonomicky silnějších týmů – naopak mladí hráči z těchto klubů mají pozici ztíženou, jelikož konkurence je větší než dříve. Kluby tuto situaci řeší tím, že své hráče posílají na rozehrání hostovat do slabších týmů. Nutno ale dodat, že když už se hráč dokáže prosadit do sestavy svého klubu, je pro jeho kariérní růst ideální, že může nastupovat vedle kvalitních hráčů.
- Rozdíly mezi fotbalovými kluby z ekonomicky silných zemí a z ostatních zemí se zvyšují – hráči odcházející po vypršení smlouvy zadarmo více ovlivní finanční situaci ekonomicky slabších klubů než bohatých (Sluka, 2007).

5.6.2 Nový transferový systém

I přes velké změny, která vnesl Bosmanův případ do transferové politiky ve fotbale se stále častěji objevovaly názory, že bude nutné provést další přeměnu přestupových pravidel. Na jaře roku 2001 byl pak na kongresu FIFA v Buenos Aires

přijat Reglement FIFA, který upravuje status a přestupy hráčů. Tento nový transferový systém se má hlavně snažit chránit mladé fotbalisty (Sluka, 2007).

Mezi nejdůležitější zásady nového transferového systému patří:

Ochrana mladistvých

Mezinárodní přestupy hráčů do 18 let jsou povoleny, pouze za předpokladu, že se s hráčem stěhuje i rodina a to z důvodu nesouvisejícího s fotbalem. Druhá možnost je stanovena tehdy, pokud se jedná o přestup v rámci zemí Evropské unie a fotbalista má dostatečný věk pro pracovní povolení ve státě nového klubu a tímto novým klubem je mu zaručeno vyhovující tréninkové i akademické vzdělání. V České republice je příkladem tohoto pravidla Nicolas Šumský. Od dob, co hrál druhou žakovskou ligu, mu byla předvídána velká budoucnost, jeho otec nechtěl ponechat nic náhodě a sehnal Nicolasovi individuální tréninky navíc, odborníky na atletiku, gymnastiku, jídelníček či maséry. Již v jedenácti letech Nicolas přestoupil do klubu AS Monako, s tím že do Francie se přestěhovala s talentovaným fotbalistou celá rodina. Z Monaka přestoupil do vyhlášené akademie týmu z Cannes a od ledna 2009 hraje za argentinské River Plate. Do Argentiny odcházel z důvodu nižší svázanosti taktikou a v očekávání, že se díky tomu přiučí novým ofenzivním trikům, které by mohl poté uplatnit znovu v Evropě. Hráče celou kariéru bedlivě sledují zástupci FC Barcelony a již několikrát mu nabídli angažmá ve svém klubu, takže se možná můžeme v brzké době těšit na české zastoupení v kádru momentálně nejlepšího týmu světa

(<http://deniksport.blesk.cz/clanek/fotbal/50824/cesky-talent-jde-do-argentiny.html>).

Přestupová období

Byla zavedena pouze dvě období, označovaná jako přestupová okna, kdy může hráč změnit svůj klub. Hráči tak smějí měnit kluby pouze v termínech od konce května do začátku srpna a od začátku ledna do 31. ledna. Přestupová období byla zavedena z důvodu větší rovnosti klubů. Dříve totiž bylo zvykem, že bohatší kluby si mohli přivést hráče v podstatě kdykoliv. Druhým důvodem bylo i to, že přestupová období znamenají větší jistotu pro hráče, který nemůže být mimo tato období vyměněn. Některé země si ale později přestupová období určily trochu odlišně, příkladem může být Rusko, kde je hlavním důvodem jiného časového období pro přestupy to, že liga se hraje opačným systémem. V Rusku a v některých severských

zemích se totiž nejdříve odehraje polovina zápasů na jaře a poté druhá polovina na podzim, což je obráceně než ve většině zemí, kde se hraje systémem podzim-jaro. V České republice schválil výkonný výbor Českomoravského fotbalového svazu dne 20.10. 2009 změny přestupního řádu. Pro zimní termín tak platí přestupní období od 19.1.-15.2., v létě se pak může přestupovat v termínech od 9.7.-30.9. Hráč navíc může během přestupního termínu změnit klub pouze jednou (<http://nv.fotbal.cz/scripts/detail.php?id=61335&tmplid=1417>).

Sankce za jednání s hráči bez vědomí jejich klubu

Potencionální zájemce má povinnost informovat klub, kde má poptávaný hráč platnou smlouvu, jinak mu může být uložena pokuta nejméně 50 000 švýcarských franků. V roce 2000 se takto provinil Liverpool, který nakonec musel zaplatit 20 000 liber za jednání s německým záložníkem Christianem Ziegem, aniž by informoval jeho stávající klub, jímž byl Middlesbrough. Ziegemu byla uložena pokuta ve výši 10 000 liber. Zatím nejznámějším porušením pravidla o nedovoleném jednání s hráčem majícím smlouvu v jiném klubu je případ Chelsea a Ashleyho Colea. Londýnský klub se s hráčem sešel prostřednictvím trenéra Mourinha a dalších funkcionářů v lednu 2005, aniž by si k tomuto jednání vyžádal svolení od Arsenalu, kterému v té době hráč patřil. Na vyšetřování byla ustanovena tříčlenná komise, která nakonec udělila Chelsea pokutu 300 000 liber, trenérovi Mourinhovi 200 000 a Coleovi 100 000 liber. V případě opakování stejného jednání by navíc Chelsea přišla v další sezoně o tři body v tabulce anglické ligy. Chelsea v daném přestupním období od angažování Colea ustoupila, ale nakonec se stejně obrátce o rok později do klubu stěhoval (<http://www.tipovani.cz/Tipovani/clanek.aspx?docId=19053544>).

Výchovné

Nový transferový systém zavedl v roce 2001 pravidlo známé jako Solidarity payment, u nás překládané jako výchovné. Toto ustanovení bylo ještě roku 2005 novelizováno. Podstata vyplácení výchovného spočívá v tom, že při přestupu hráče musí kupující klub převést 5 % z odstupného klubům, které se podílely na výchově hráče. Dobou rozhodnou pro výchovu hráče je pak označeno období mezi 12. a 23 rokem života. FIFA zavedla takzvaný „Player Passport“, který dokumentuje hráčovu kariéru a využívá se tedy pro vypočítání příslušných podílů z přestupní částky hráče. Je nutné poznamenat, že výchovné se platí pouze přestupuje-li profesionální

fotbalista, jelikož za přestupy amatérů se náhrady nevyplácejí. Sezony mezi 12. až 15. rokem hráče jsou ohodnoceny 0,25 % z přestupní částky, naproti tomu za každou sezonu od 16. narozenin dostane klub 0,5 % z odstupného. Při působení v klubu po kratší dobu než jeden rok se částka určí jako poměrná část odměny za sezonu (<http://hn.ihned.cz>).

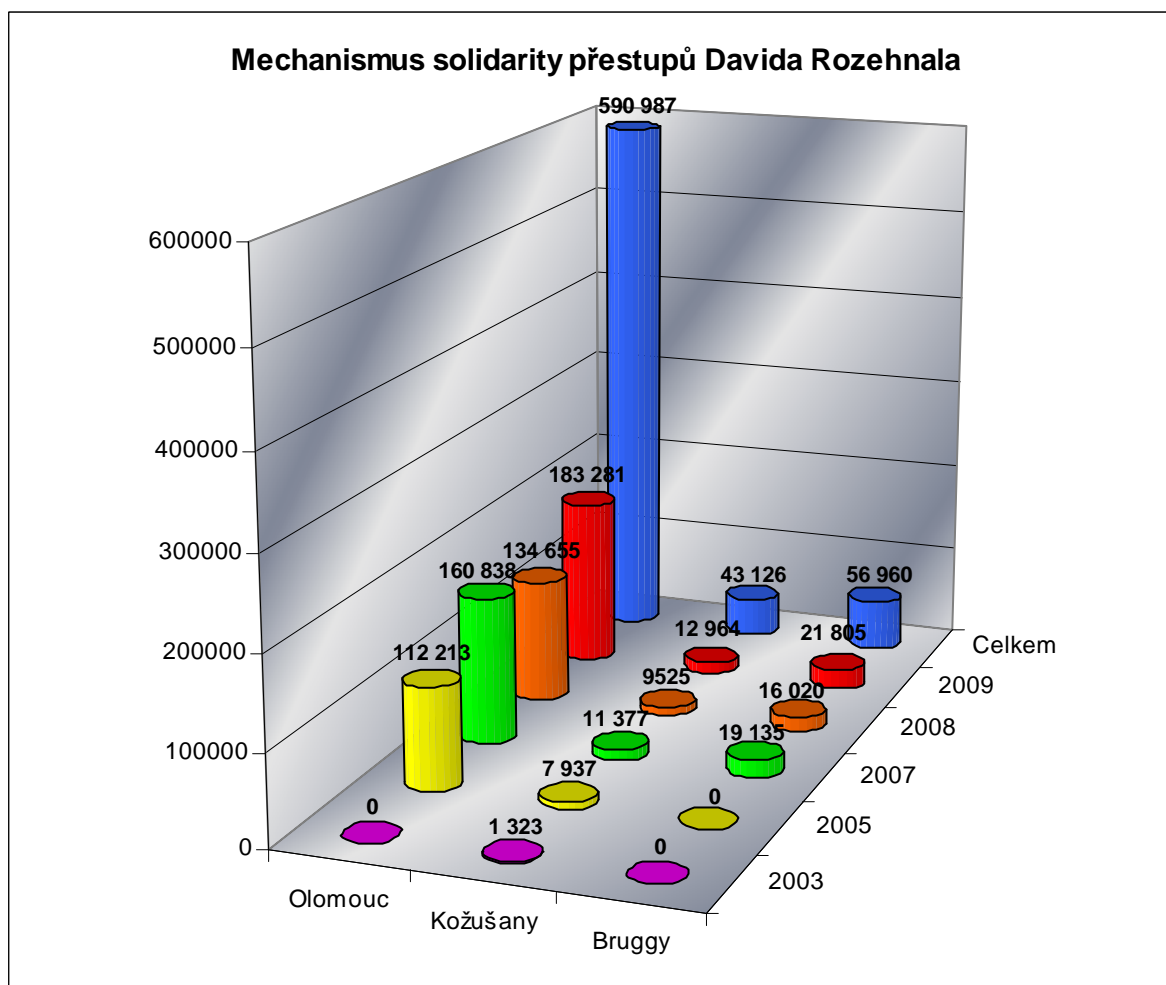
Systém Solidarity payment je tak velmi oceňován hlavně kluby, které nejsou tak ekonomicky silné, a proto se snaží zaměřit na práci s mladými hráči. Těmto klubům se pak tato počáteční investice do talentovaného fotbalisty vrací při každém jeho pozdějším přestupu. Zvláště pak pro kluby z nižších soutěží mohou být takovéto příjmy doslova životně důležité, jelikož i 0,25 % z odstupného může být velmi podstatným finančním příspěvkem pro chod klubu, navíc v době placení vysokých přestupových částek. Nemluvě o tom, pokud hráč strávil v klubu podstatnější část kariéry (a procentuální částka z odstupného bude tedy o to vyšší) či hráč mění často své působiště. Kluby se ale často snaží na výchovném ušetřit, což je patrné i z nesrovnalostí ohledně uváděných přestupních cen. Podstatnou výjimkou je, že pravidlo o výchovném neplatí při přestupech v rámci jedné země (<http://hn.ihned.cz>).

Z českých fotbalistů je poslední dobou častými změnami klubů známý David Rozehnal (Tabulka 2). V tabulce jsou zaznamenány všechny Rozehnalovy přestupy a zaplacené přestupní částky. Také z ní vyplývá, že hráčova cena s výjimkou přestupu do Lazia Řím průběžně rostla a největší skok zaznamenala po prvním úspěšném angažmá v Bruggách, kdy potvrdil své kvality i v zahraničí. Právě na základě mechanismu solidarity tak z každého jeho přestupu jdou určitá procenta do klubů, ve kterých působil do svých 23 narozenin. David Rozehnal si během angažmá v dorostu Sigmy Olomouc odskočil na hostování do Sokola Kožušany, jelikož se v Sigmě v té době neprosazoval do sestavy. V Kožušanech strávil celkem 217 dní, díky kterým tento klub z I. A třídy dodnes inkasuje pro něj nemalé částky za podíl na výchově hráče (Obrázek 3). V grafu je znázorněno, kolik činilo výchovné pro bývalé Rozehnalovy kluby z jeho pozdějších přestupů. V belgických Bruggách strávil Rozehnal jeden rok před svými třiadvacátými narozeninami, klub si tak může nárokovat na výchovném 0,5 % z přestupní ceny. Hostování v Kožušanech znamená pro tento klub částku přibližně 0,3 %. Sigma Olomouc si pak za každý Rozehnalův přestup může nárokovat přibližně 4,2 % (<http://hn.ihned.cz>).

Transfery hráče Davida Rozehnalá			
Rok přestupu	Původní klub	Nový klub	Částka v librách (£)
2003	SK Sigma Olomouc	FC Brügge	445 000
2005	FC Brügge	FC Paris St. Germain	2 670 000
2007	FC Paris St. Germain	Newcastle United	3 827 000
2008	Newcastle United	Lazio Roma	3 204 000
2009	Lazio Roma	Hamburger SV	4 361 000

Tabulka 2. Přehled přestupů u hráče Rozehnalá (Kos, 2010;

http://www.transfermarkt.co.uk/en/david-rozehnal/profil/spieler_9659.html)

Obrázek 3. Grafické znázornění příjmů klubů na základě pravidla o výchovném (Kos, 2010; http://www.transfermarkt.co.uk/en/david-rozehnal/profil/spieler_9659.html)

5.7 Vývoj přestupních částek

Profesionalizace fotbalu zavedená v roce 1885 nevedla pouze k placení hráčům za odehraná utkání. Poptávka po dobrých hráčích se musela nakonec odrazit i v tom, že se s hráči začalo obchodovat. Tehdejší přestupní ceny se však nedají srovnávat s těmi dnešními, což je způsobené několika faktory. Fotbal nebyl tak výdělečnou činností jako dnes, jelikož kluby neměly takové příjmy a hlavně hodnota peněz v době prvních přestupů byla velmi odlišná. Samozřejmě bychom ale našli i společné znaky a to zejména to, že každý přestup, který se vymykal výši zaplaceného odstupného byl ve své době považován za nepřekonatelný.

Prvním z přestupů, který bývá uváděn v pomyslných vývojových žebříčcích je transfer z roku 1905 hráče Alfa Commona ze Sunderlandu do Middlesbroughu za částku 1 000 liber. Již více jak desetinásobek této částky, konkrétně 10 890 liber, bylo zaplaceno Arsenalem roku 1929 za hráče Davida Jacka z Boltonu. Drahé přestupy ale nebyly k vidění pouze na anglickém trhu. Odstupné ve výši 40 000 liber za hráče bylo poprvé zaplaceno dokonce i mimo evropský kontinent. Ve 30. a 40. letech dvacátého století totiž docházelo k velkým přestupům i v Latinské Americe, kde měly rozhodující kupní síly argentinské kluby. 40 000 liber tak poprvé zaplatila argentinská Boca Juniors za hráče Juna Ferrari roku 1949. Další vzestup částek placených za hráče byl důsledkem toho, že do Evropy začali přestupovat hráči z Jižní Ameriky. Argentinské River Plate tak v roce 1957 získalo za Enriqua Omara Sivorihho od Juventusu Turín 93 000 liber (Jelínek & Tomeš, 2000; Radnege, 1999)

Přestupové částky i nadále velmi rychle rostly (Tabulka 3). Přesto ale celý fotbalový svět překvapila částka 31 000 000 liber, kterou v roce 1999 zaplatil Inter Milán jinému italskému klubu - Laziu Řím za Christiana Vieriho.

Částka liber	Hráč	Zúčastněné kluby	Rok
1 000	Alf Common	ze Sunderlandu do Middlesbroughu	1905
10 890	David Jack	z Boltonu do Arsenalu	1929
23 000	Bernabe Ferreira	z Tigre BA do River Plate	1932
27 000	Ruben Bravo	z Rosario Central do Racing Avellaneda	1946
40 000	Juna Ferraro	z Velez Sarsfield do Boca Juniors	1949
52 000	Hans Jeppson	amatér do Neapole	1952
72 000	Juan Alberto Schiaffino	z Peñarolu do Milána	1954
93 000	Enrique Omar Sivori	z River Plate do Juventusu Turín	1957
142 000	Luis Suarez	z FC Barcelona do Internazionale Milán	1961
250 000	Angelo Sormani	z Mantovy do Říma	1963
500 000	Pietro Anastasi	z Varese do Juventusu Turín	1968
922 000	Johan Cruyff	z Ajaxu Amsterdam do FC Barcelona	1973

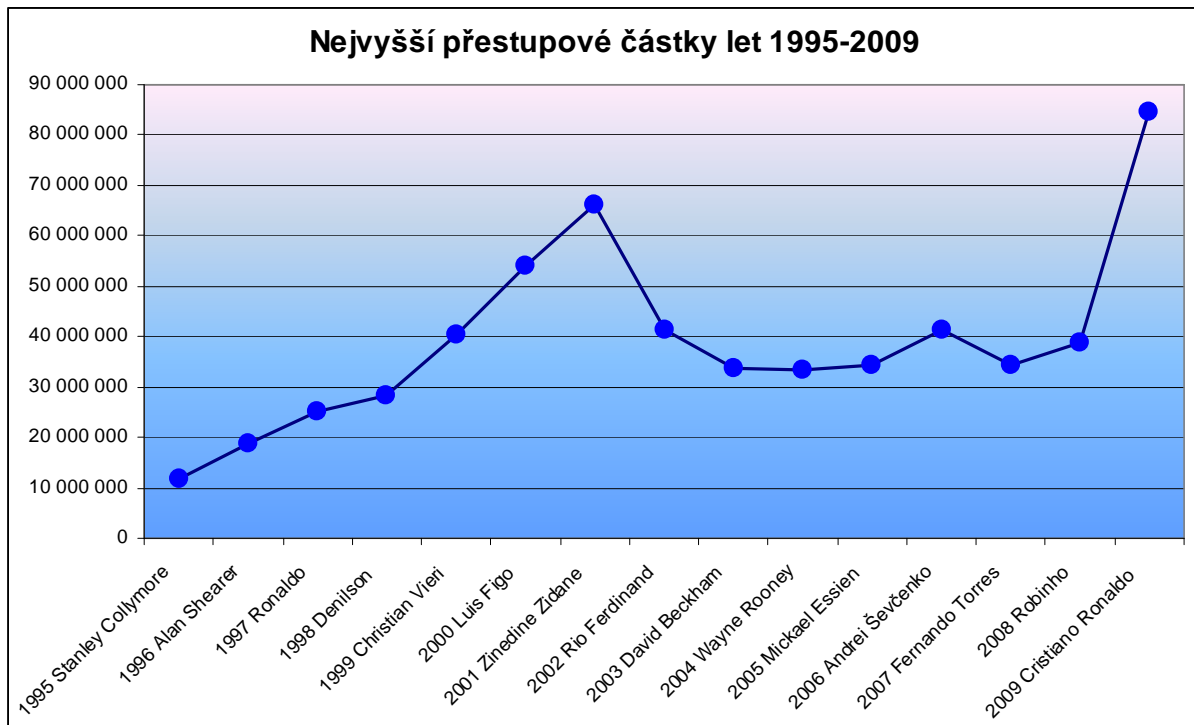
1,2 mil.	Giuseppe Savoldi	z Bologně do Neapole	1975
1,75 mil.	Paolo Rossi	z Juventusu Turín do Lanerossi Vicenza	1978
3,00 mil.	Diego Maradona	z Boca Juniors do Barcelony	1982
5,00 mil.	Diego Maradona	z Barcelony do Neapole	1984
6,00 mil.	Ruud Gullit	z PSV Eindhoven do AC Milán	1987
8,00 mil.	Roberto Baggio	z Fiorentiny do Juventusu Turín	1990
10,00 mil.	Jean-Pierre Papin	z Ol. Marseille do AC Milán	1992
12,00 mil.	Gianluca Vialli	ze Sampdorie Janov do Juventusu Turín	1992
13,00 mil.	Gianluigi Lentini	z AC Turín do AC Milán	1992
15,00 mil.	Alan Shearer	z Bladcburn do Newcastle United	1996
19,00 mil.	Ronaldo	z FC Barcelona do Interu Milán	1997
23,00 mil.	Denilson	z FC Sao Paulo do Betisu Sevilla	1998
31,00 mil.	Christian Vieri	z Lazia Řím do Interu Milán	1999

Tabulka 3. Nejvyšší přestupní částky od roku 1905 do roku 1999 (Radnege, 1999, 192)

Očekávalo se, že vyšší odstupné za hráče již ani nemůže být zapláceno, tedy alespoň ne v dohledné době. Všechny předpoklady však překonal španělský Real Madrid již následující rok, kdy začal tvořit nový tým a jeho záměrem bylo pořídit do týmu nejlepší hráče té doby. V roce 2000 tak Real Madrid zaplatil v té době nejvyšší částku za Luise Figa a jen o rok později ji překonal při získání Zinedina Zidana.

Od roku 2001 se ale začalo na fotbalovém trhu šetřit, což byl důsledek toho, že Zidane a Figo, kteří byli v té době nejlepšími fotbalisty světa byli z Realu Madrid v podstatě neprodejní. Navíc Real Madrid jako jediný klub, který by si mohl dovolit platit za hráče ještě vyšší sumy, svůj tým doplňoval již bez vynakládání takto astronomických částek. Debaty o závratných sumách placených za hráče na čas utichly, jelikož hráči v následujících sedmi přestupních obdobích přestupovali za částky, které se té zaplacené za Zinedina Zidana ani nepřiblížily a pohybovaly se maximálně v poloviční hodnotě této sumy. Vše se ale změnilo s příchodem letního přestupního období roku 2009 a byl u toho znovu Real Madrid, který po letech čekání na výraznější úspěch prohlašoval, že znovu vytvoří obávaný tým tvořený nejlepšími hráči. Do Realu Madrid tak přišli hráči jako Kaká, Benzema či Xabi Alonso. Největší pozornost ale byla upřena na příchod Cristiana RONALDA z Manchesteru United, který do klubu přišel za astronomickou částku 84 600 000 liber. Za pozornost stojí vývoj nejvyšších přestupních částek od roku 1995 do roku 2009 (Obrázek 4). Z grafu se dá vyčíst téměř lineární vývoj do roku 2001, po kterém nastal velký pokles, při kterém se nejvyšší částky placené za každý rok ustálily a nedocházelo tak k žádným výkyvům.

Rok 2009 je pak zlomovým, jelikož nejvyšší suma znovu prudce stoupla nahoru a v současné době bude tedy zajímavé sledovat zda to ovlivní nadcházející přestupové období či se částky znovu vrátí k hodnotám před tímto přestupem.

Obrázek 4. Vývoj nejvyšších částek zaplacených za hráče během posledních patnácti let (Kos, 2010; <http://www.transfermarkt.co.uk/en/statistiken/transferrekorde/transfers.html>)

Budoucímu vývoji v oblasti přestupových částek trochu napovědělo zimní přestupové období na přelomu sezony 2009/2010. Týmy z anglické, francouzské, italské, německé a španělské ligy totiž dohromady utratily částku jen o něco málo větší než byla částka zaplacená za Cristiana Ronalda. Je ale nutné podotknout, že zimní přestupové období nikdy není na přestupy tak bohaté jako letní, jelikož týmy v probíhající sezoně spíše kádry doplňují na rozdíl od léta, kdy před sezonou často dochází k novému složení týmů (<http://fotbal.idnes.cz/>).

Přesto i v tomto období mohlo dojít k finančně zajímavým přestupům, jelikož anglický Manchester City, vlastněný arabskými šejky, měl zájem o několik hráčů, za které nabízel velké odstupné. Jednání ale buď ztroskotala na požadavcích stávajících klubů či hráči přímo odřekli možnost hrát v týmu Manchester City.

Manchester City se totiž neprobojoval do Ligy Mistrů a ani v anglické lize se mu tolik nedařilo, když skončil na pátém místě. A pouze nabídky vysokých platů, hráče nepřesvědčily do klubu přestoupit.

Přestupy jsou kluby prioritně uskutečňovány se záměrem zkvalitnění kádru a s očekáváním následných sportovních úspěchů, na kterých klub může finančně profitovat. V evropských pohárech (Liga Mistrů a Evropská Liga) dostávají kluby finanční odměny za dosažené výsledky – předem je určeno, kolik kluby dostanou za vítězný zápas, remízu, postup do vyřazovací části či dokonce za vítězství v této soutěži. Za samotnou účast v základních skupinách týmy dostávají 7 100 000 eur. Pokud by tým vyhrál Ligu Mistrů i všechny zápasy při cestě do finále, získal by 31 200 000 eur. Úspěchy navíc mohou klubu přinést peníze i formou zvýšeného zájmu sponzorů (<http://sport.ihned.cz/c1-38316930-startuje-liga-mistru-soutez-za-miliardu>)

Hráči ale svou cenu nesplácejí pouze dobrými výkony. Kluby se proto často zaměřují na hráče i s cílem zvýšení zisku z prodeje suvenýrů. Manchester United tak např. koupil jihokorejského Park Ji-Sunga nejen pro jeho fotbalové kvality, ale i s vědomím toho, že o dresy Manchesteru tak bude v Jižní Koreji veliký zájem. I přestup Christiana Ronalda se vrací formou výtěžků z prodeje dresů. V dubnu letošního roku Real Madrid uvedl, že bylo prodáno přes milion Ronaldových dresů, což znamená příjem více než 100 000 000 eur (přestupová částka v eurech byla 94 000 000). Některé evropské kluby zase začali před sezonou jezdit hrát přípravné zápasy do USA, Japonska a dalších zemí právě z důvodu možného zvýšení tržeb z prodeje reklamních předmětů ve státech, kde evropský fotbal nebyl tolik sledovaný (<http://www.fotbalportal.cz/>)

Po každé sezoně vypracovává společnost Deloitte žebříček nejvýdělečnějších klubů zvaný „Football Money League“. Za sezonu 2008/2009 (výsledky z poslední sezony nejsou zveřejněny) se týmem s největšími výnosy stal Real Madrid, který utržil 341 900 000 liber. Tato suma je tvořena třemi hlavními skupinami příjmů, a to ze vstupného, z prodeje reklamních předmětů a z prodeje televizních práv, naopak výnosy za prodej hráčů nejsou započítávány. Zajímavostí je, že nejvyšší příjem a to 137 000 000 liber má Real Madrid z prodeje televizních práv (£137m), což je více než jsou celkové výnosy jedenáctého týmu žebříčku – německého Haburku.

(http://www.deloitte.com/view/en_GB/uk/industries/sportsbusinessgroup/d039400401a17210VgnVCM100000ba42f00aRCRD.htm)

5.8 Případová studie přestupu Jakuba Vojtuše

Tato kapitola se bude zabývat konkrétním mezinárodním přestupem a to hráče Jakuba Vojtuše. V lednu roku 2010 přestoupil Jakub Vojtuš, slovenský talentovaný útočník, ze slovenského klubu MŠK Žilina do italského týmu Inter Milán. Na úvod budou v krátkosti představeny obě strany této transakce a i samotný hráč.

Jakub Vojtuš se narodil 22. října 1993 ve Spišskej Novej Vsi, kde jako malý s fotbalem začínal. Hráč na sebe poprvé upozornil na školním turnaji v Březovej pod Bradlom, kde upoutal pozornost trenérů MŠK Žiliny, kteří pověřili tehdejšího skauta klubu dalším sledováním hráče. Vojtuš byl do Žiliny pozván na testování a od 1. července se stal hráčem klubu za tehdejší tabulkovou cenu 5 000 EUR. Do klubu přišel v období, kdy spadal do kategorie starších žáků, ale hned začal hrát o kategorii výše v mladším dorostu pod panem Vladimírem Kuťkem. V době přestupu hrál v Žilině za ligový dorost, ale pomalu se stával součástí i hlavního týmu. V mládežnických reprezentacích SR do 15 let odehrál devět zápasů, ve kterých vstřelil jeden gól. Za SR do 16 let odehrál deset zápasů a v současnost patří do kategorie SR do 17 let. V létě 2009 byl na turnaji v Japonsku s reprezentací SR do 18 let, kde si ve třech zápasech připsal jeden gól. Jakubovi Vojtušovi jen těsně unikl primát nejmladšího hráče, který nastoupil v rámci zápasů slovenské ligy. Svůj první start v Corgoň lize si připsal 24. října 2009 v zápase FK Senica proti MŠK Žilina ve věku 16 let a dvou dnů, čímž pouze o den zaostal za Andrejem Rendlou, který nastoupil k svému prvnímu zápasu ve věku 16 let a jednoho dne.

5.8.1 MŠK Žilina

Fotbalový klub MŠK Žilina byl oficiálně založený na konci roku 1908. V meziválečných letech 1928 a 1929 se stala Žilina dvakrát za sebou mistrem Slovenska. Na tyto úspěchy navázala v roce 1947, kdy v I. lize vybojovala třetí příčku za českými kluby Slavii a Spartou a stala se tak neoficiálním mistrem Slovenska. V roce 1961 podlehli žilínští fotbalisté ve finále Československého poháru Dukle Praha, která se ale současně stala mistrem republiky, což znamenalo, že se Žilina jako finalistka kvalifikovala do evropské pohárové soutěže zvané „Pohár vítězů národních pohárů“. Mužstvo dokonce postoupilo až do čtvrtfinále, ve kterém bylo

vyřazeno až italskou Fiorentinou. Evropské poháry si v následujících letech zahráli hráči Žiliny ještě několikrát, ale pro klub poté nastalo i horší období, kdy hrál střídavě I. a II. nejvyšší soutěž ČSSR (<http://www.mskzilina.sk>).

Změna přišla v roce 1993, kdy k prvnímu lednu vznikla samostatná Slovenská republika. Fotbalové soutěže se dohrály v létě roku 1993 a od podzimu na Slovensku odstartovala I. slovenská fotbalová liga, složená z 12 týmů. Žilina se do této ligy delegovala jako třetí nejlepší klub minulé sezony v II. nejvyšší soutěži. V ročníku 1994 /1995 skončila na posledním dvanáctém místě a sestoupila tak do druhé ligy, ze které ale následující rok zase postoupila a od sezony 1996/1997 se stala pevnou součástí první ligy. V roce 2002 získala slovenský titul, který obhájila i v následujících dvou ročnících. Slovenský titul vyhrál klub i v roce 2007 a i v právě skončené sezoně 2009/2010. Žilina tak v posledních letech pravidelně reprezentovala slovenský fotbal i na mezinárodní scéně, kde zatím ztroskotala na předkolech Ligy mistrů a nekvalifikovala se ani jednou do nejkvalitnější evropské pohárové soutěže (<http://www.mskzilina.sk>).

5.8.2 FC Inter Milán

FC Inter Milán patří mezi nejvýznamnější kluby fotbalové historie. Tento italský klub byl založen pod názvem "Football Club Internazionale Milano" 9. března 1908 oddělením od Milánského kriketového a fotbalového klubu, což je původní název nynějšího městského rivala AC Milán. Již v roce 1910 vyhrál Inter poprvé italskou ligu. Celkem se stal Inter Milán mistrem Serie A, jak se nazývá italská fotbalová liga, osmnáctkrát. Roku 1963 začala éra zvaná "Great Inter" (skvělý Inter), kdy Inter vyhrál třikrát za sebou mistrovský titul (Scudetto), dvakrát Pohár mistrů evropských zemí (dnes Liga Mistrů) a dvakrát Interkontinentální pohár. Mistrovský titul v roce 1966 byl pro Inter již celkově desátý, což opravňuje klub k umístění symbolické zlaté hvězdy na dres (<http://www.inter.it/en/societa/storia.html>).

V letošním roce vyhrál Inter ve fotbale velmi ceněný trable, což znamená, že triumfoval rovnou ve třech soutěžích. Inter se popáté v řadě radoval z italského scudetta, zvítězil i v Italském poháru a po 45 letech přidal prvenství i v Lize Mistrů. (<http://www.inter.it/en/societa/storia.html>)

Domácí zápasy hraje klub na stadionu s názvem Stadio Giuseppe Meazza, pojmenovaném po slavném hráči Interu. Stadionu se někdy říká i San Siro a jeho

zajímavostí je to, že je domácím stánkem nejen Interu, ale i největšího rivala AC Milán.

5.8.3 Události předcházející transferu

Jakub Vojtuš se brzy po svém příchodu do Žiliny stal součástí mládežnických reprezentací Slovenska. Na mezinárodním turnaji reprezentací do 15 let v Portugalsku patřil mezi nejlepší hráče, což nemohlo uniknout pozornosti předních zahraničních klubů. Jako první se proto s nabídkou na přestup ozvala portugalská Benfica Lisabon. Následovaly konkrétní nabídky od klubů Bayern Mnichov, Hoffenheim, FC Chelsea, Manchester City, CSKA Moskva či Udinese Calcio. Na hráče se začali poptávat i kluby jako Manchester United a FC Barcelona.

Nabídkám takových klubů se jen těžko odolává, ale majitel Žiliny Jozef Antošik a manažer hráče Mgr. Michal Holeščák, Vojtuše přesvědčili, aby ještě v týmu vydržel a počkal na lepší nabídku jak pro něj, tak pro klub. O Vojtuše měl v té době největší zájem italský tým Udinese Calcio. Žilina, ale prostřednictvím svého majitele pana Antošika nabídku odmítla a vzápětí předložila hráči k podepsání profesionální smlouvu. Jejím podpisem za prvé stoupla cena hráče a za druhé vyřadila z adeptů na zisk hráče týmy, které očividně neměly takový zájem. Hráč smlouvu podepsal s vědomím, že v případě, že by přestup do zahraničí nevyšel, měl by v Žilině zajištěné podmínky na další kariérní růst.

Samotný Inter Milán se dostal k hráči tak trochu oklikou. Italský tým sháněl nějakého talentovaného útočníka s rokem narození 1993. Po dlouhém hledání s zaměřil na jiného slovenského hráče Filipa Oršulu, který byl v té době v anglickém klubu Manchester City. Oršulovým manažerem byl shodou okolností také Mgr. Holeščák, který ale právě chystal Oršulův přestup do holandského Twente Enschede, kde by hráč mohl působit ve vyhlášené akademii. Inter se rozhodl tento chystaný přestup respektovat a hledat tedy hráče jinde, nicméně Mgr. Holeščák doporučil Interu Milán sledovat jiného svého svěřence a to právě Jakuba Vojtuše.

5.8.4 Jednání o přestupu

Celý transfer se utvářel přibližně rok, během kterého proběhlo několik jednání a návštěv Milána. Inter po celou dobu hráče bedlivě sledoval. Žilina přitom neměla

potřebu hráče prodávat, jelikož v uplynulých letech se klubu podařilo několik zajímavých přestupů, z nichž stojí za zmínku odchod Stanislava Šestáka do německé Bochumi za 750 000 eur, Dare Vršiče do rumunského Temešváru za 800 000 eur, Petera Štyvara do anglického Bristolu za 775 000 eur, Admiru Vladaviče do rakouského Salzburgu za 900 000 eur a hlavně Tomáše Hubočana do ruského Petrohradu za 3 800 000 eur, což je do dnešní doby nejvyšší částka zaplacená za hráče ze slovenské ligy. Žilina tak byla dobře finančně zajištěna a navíc se v případě přestupu šestnáctiletého hráče nedala očekávat ani nijak výrazná přestupní částka.

Nakonec ale majitel Žiliny souhlasil s Jakubovým snem, kterým byl přestup do evropského velkoklubu. Pro hráče odcházejícího v tak mladém věku je vždy důležité, s jakým záměrem kupující klub vstupuje do jednání. Zájem Interu o Vojtuše byl od začátku velmi silný a neovlivnilo jej ani podepsání profesionální smlouvy se Žilinou. Při rozhodování manažera i samotného hráče byl tento přístup Interu velmi důležitý, jelikož bylo patrné, že Inter o hráče velmi stojí a má zájem o jeho koupi s perspektivou pro první mužstvo. Nicméně ani kluby, jako je Inter Milán, nekupují v současnosti mladé hráče za tak velké částky, jako nakonec činilo odstupné za Vojtuše. Kluby mají ve zvyku si nejdříve hráče otestovat během hostování ve vlastním týmu s tím, že ve smlouvě mají opci na přestup, která znamená přednostní právo na koupi hráče za částku ve smlouvě stanovenou.

Jakub Vojtuš byl 22. ledna 2010 v doprovodu svého manažera Mgr. Michala Holeščáka pozván na lékařské testy do Milána. Po této nezbytné proceduře přestupu již mohl podepsat smlouvu s Interem Milán a stát se tak hráčem tohoto italského klubu. Vzhledem k faktu, že Vojtušovi bylo v době podpisu smlouvy 16 let a nebyl tak plnoletý, podepsali smlouvu za hráče rodiče. Smlouva je platná do 30. prosince 2012.

5.8.5 Výsledný transfer

Žilina se s Interem Milán dohodla na přestupní částce 550 000 eur. Část z utržených peněz dostal i klub Spišská Nová Ves, kde Jakub odstartoval svoji kariéru. Podle smluvní dohody tato suma činila 10 % z odstupného, což se v daném případě rovnalo částce 55 000 eur. Jak je patrné z výše uvedených přestupních částek za hráče Žiliny, tento přestup by byl vzhledem k částce zajímavý i kdyby se jednalo o staršího a zkušenějšího fotbalistu.

Sám hráčův agent Mgr. Michal Holeščák na toto téma uvedl: „Je pravdou, že suma za Vojtuše je pozoruhodná, ale nemusí být konečná. Podle naší partnerské statistické agentury bylo před krizí zhruba 20 % hráčů bez angažmá, v současnosti se toto číslo blíží již ke 45 %. Jakubův transfer je tedy skutečně z finančního hlediska zajímavý a pokud se mu podaří propracovat se do prvního mužstva, anebo přestoupí do onoho klubu, Žilina získá další finance. “

Ve smlouvě byly totiž uvedeny tři situace, na základě kterých mohou do žilinského klubu připutovat další peníze. Jedná se o tyto možnosti:

- Pokud Vojtuš nastoupí ve 3 zápasech za „A“ tým Interu (přičemž nezáleží na počtu strávených minut na hřišti), MŠK Žilina získá dalších 400 000 eur
- Pokud Vojtuš nastoupí v dalších 20 zápasech za „A“ tým Interu (minimálně na 45 minut), MŠK Žilina získá dalších 700 000 eur
- MŠK Žilina získá 15 % z dalšího přestupu Vojtuše do třetího klubu

Vojtuš se po přestupu připojil k týmu Interu, kde hrají hráči do sedmnácti let, koučovaném Giorgiem Gattim. Již ve svém druhém zápase za tento tým vstřelil v zápase proti Algheru tři branky, kterými se podílel na výhře 5:0.

6 DISKUSE

Jak bylo již dříve v práci zmíněno, cenu hráče mimo jiné utváří i jeho úspěšnost na mezinárodní scéně. Např. o Jakuba Vojtuše by zcela jistě neprojevalo zájem tolik renomovaných klubů, kdyby hrál pouze v rámci Slovenské republiky za ligový dorost Žiliny, i přesto, že by své soupeře výkonnostně převyšoval. Poptávka hráče byla naopak zapříčiněna jeho úspěchy na mezinárodním poli (mládežnické reprezentace), kde ukázal svoji konkurenceschopnost v porovnání se stejně starými hráči z jiných zemí Evropy.

Pro samotné utváření přestupu a určení ceny je rozhodující osoba zástupce stávajícího klubu. V tomto případě se ale majitel Žiliny ukázal jako dobrý obchodník. Mnoho klubů přistoupí pod vidinou rychlého zbohatnutí, na zajímavou první nabídku. Někdy se nakonec ukáže, že to bylo nejlepší řešení, a to v případě, že se hráč později přestane prosazovat nebo se hráč kvůli zranění již nedostane do bývalé formy. V tomto případě ale Žilina věřila hráčovým schopnostem a byla si vědoma, že pokud bude podávat kvalitní výkony i nadále, tak přijde lukrativnější nabídka. Důležitým faktorem pro určení hráčovy ceny bylo i to, že v takto mladém věku nastoupil v první lize. I tento fakt totiž zvýšil hráčovu tržní cenu, byť můžeme spekulovat o oprávněnosti hráčova nominování do zápasu. Cenu vždy ovlivňuje i samotná poptávka na trhu, což v tomto případě znamenalo s počtem zájemců další navýšení ceny. Avšak nejdůležitějším krokem pro určení konečné sumy bylo podepsání profesionální smlouvy.

Přestupy mladých hráčů bývají specifické v tom, že tito hráči trpí častějšími výkyvy formy a navíc kluby musí spoléhat na to, že vývoj talentovaného hráče se nezbrzdí a částka za něj vyplacená se stane pro klub dobrou investicí. Fotbalové kluby jsou proto velmi opatrné při angažování mladých hráčů. Na tomto konkrétním přestupu je to patrné z toho, že Inter Milán hráče pravidelně sledoval po dobu přibližně jednoho roku, než došlo k uskutečnění přestupu.

Na první pohled se může zdát, že smluvní klauzule o případných dalších doplácích na základě odehraných zápasů jsou výhodné pouze pro Žilinu. Je nutné ale zmínit, že hráčů, kteří se prosadí z mládežnických týmů do kádru „A“ mužstva u klubů jako je Inter Milán, je jen velmi málo. To je ale právě i důvodem toho, že pokud by se Vojtuš skutečně do kádru prosadil, Inter Milán velmi rád pošle Žilině

domluvenou odměnu. Hráč by totiž i tak vyšel milánský klub mnohonásobně levněji než přestup hráče takové úrovně, aby mohl hrát rovnou za „A“ mužstvo Interu Milán.

Dalším cílem této práce je předpovědět budoucí vývoj přestupových částek placených za fotbalové hráče. V kapitole Vývoj přestupních částek lze z obrázku 4 vyčíst, že od roku 2002 do roku 2008 se odstupné vyplácené za nejlepší hráče pohybovalo v podobných hodnotách. Letní přestupové období roku 2009 ale přineslo nečekaných 84 600 000 liber zaplacených za Cristiana Ronalda. Zda bude tato suma znovu překonána či se odstupné bude pohybovat níže v tuto chvíli nikdo s určitostí neřekne. Cenu hráče zvyšují dobré výkony v porovnání s nejlepšími světovými hráči, nebo-li by zvýšení cen odstupného (oproti trendu do roku 2009) či dokonce zaplacení více jak 84 600 000 liber mohlo dojít po letošním Mistrovství světa pořádaném v Jižní Africe.

Spíše bych se však přikláněl k tomu, co již poslední zimní přestupový termín naznačil, a to sice, že kluby budou spíše šetřit a hledat kvalitní hráče, za které by nemusely tolik utrácet. Navíc bohaté kluby stále doplácí i na Bosmanovo pravidlo, kdy hráči po vypršení smlouvy odcházejí zadarmo. To znamená příležitost pro jiné movité kluby, které by mohly mít o tyto hráče zájem a nemusejí tak za ně platit žádné odstupné. Ve většině případů je zárukou kvalit už jen to, v jakém klubu do té doby hráli. V letošním roce tak např. vypršely smlouvy Joe Coleovi a Michaelu Ballackovi v týmu Chelsea.

Pokud by mělo dojít k dalšímu růstu cen placených za hráče, bylo by celkem pravděpodobné, že by se tak opět stalo kvůli Realu Madrid. Tento klub sice minulé léto utratil obrovské peníze za nové posily, ale přesto nevyhrál Ligu Mistrů, Španělský pohár ani Španělskou ligu. Klub tedy teď buď znovu investuje do posílení kádru velké finanční prostředky nebo může po příchodu drahých hráčů (v létě 2009) nějakou dobu své investice více zvažovat, neutráctet a doufat, že nakoupení hráči získají pro tým nějaký pohár. Spíše se ale dá předpokládat, že s příchodem nového, a zatím všude úspěšného trenéra Mourinha, dojde díky Realu Madrid znovu k finančně velmi nákladným přestupům, ale měly by se však pohybovat v nižších cenových relacích než před rokem.

Nejvíce ale může situaci na přestupovém trhu ovlivnit to, že v poslední době se ve fotbale začalo objevovat stále více movitých majitelů a investice do fotbalových klubů mají jako svůj koníček. Nejtypičtějším příkladem je anglický Manchester City. Tento klub se z průměrného týmu dostal během dvou sezon do popředí tabulky

anglické Premier League, tím ale jeho cesta nekončí. Arabští šejkové chtějí klub dostat mezi nejlepší týmy Evropy a dopomoci k tomu mají jejich téměř neomezené finanční prostředky. Prodávající kluby toho navíc využívají a při projednávání přestupů svých hráčů často pro Manchester City (či jiné kluby s takto bohatými majiteli) navrhnou daleko vyšší odstupné, než na jaké by přistoupily ostatní kluby. Předpokládají totiž, že jim tato suma bude nakonec zaplácena.

7 ZÁVĚR

Tato práce byla rozdělena do několika logických celků, které úzce souvisejí s transferovou politikou. Jak dokumentoval samotný přestup Jakuba Vojtůše, fotbaloví manažeři nesjednávají pouze platové podmínky pro hráče a další služby spadající do manažerského servisu, ale mohou být i samotným iniciátorem přestupu, když dají klubu tip na získání určitého hráče.

Zavedení Bosmanova pravidla dnes ovlivňuje přestupy hráčů nejen v případě ukončení smluv. Kluby se totiž snaží s hráči podepsat delší smlouvy či je alespoň dříve prodlužovat, aby tomuto jevu předešli. Delší smlouvy poté vedou k navýšení hráčovi případné přestupní ceny.

Díky Mgr. Michalu Holeščákovi byl v této práci popsán i přestup hráče jeho agentury od počátku zájmu nového klubu o hráče po výsledný transfer. I přesto se mi ale nepodařilo detailněji přiblížit průběh závěrečného jednání, za prvé byl totiž přestup v podstatě již domluven a za druhé je zvykem, že se podrobnosti o utváření přestupů vůbec nezveřejňují. Avšak i tak jsem se dostal k mnoha zajímavým údajům, které posloužily pro názornou ukázkou, jak se samotný transfer utváří. Tyto informace a zvláště pak konkrétní částky a smluvní podmínky budou totiž i nadále přísně střeženy a veřejnost je znát nebude, což je důsledkem výše těchto částek.

Budoucí vývoj v oblasti placení přestupních částek za fotbalové hráče se dá těžko odhadnout, přesto jsem se ho na základě získaných informací pokusil předpovědět.

8 SOUHRN

Obsahem této práce je popis transferové politiky ve fotbale a především pak analýza konkrétního přestupu. Přestupem se v první řadě označuje změna klubové příslušnosti hráče, ale již během sepsání práce vyvstala potřeba přiblížení nejrůznějších pojmů, které mají během přestupů důležitý význam.

Z přestupu Jakuba Vojtuše, ale i z ostatních zjištění uvedených v této práci, se dá poukázat na současná specifika v oblasti přestupů fotbalistů. Některé z těchto zásad se dají pozorovat již delší dobu, naopak k některým se vývoj v této oblasti přiklonil až v současné době:

- Ochrana mladých fotbalistů (smlouvy nepodepisují osobně, do zahraničí s nimi často musí odejít i rodiče)
- Větší jistoty pro klub i hráče (podepisují se dlouhodobější smlouvy, sankce za jednání s hráči bez vědomí klubu)
- Výhody pro kluby zaměřující se na výchovu mladých hráčů (placení výchovného)
- Větší zvažování přestupů (delší sledování hráčů, hráči přicházejí nejdříve na hostování)

9 SUMMARY

The content of this work is description of transfer policy in football and mainly the analysis of concrete transfer focus on a specific change. Transfer means the change in membership of the club players. However during the drafting of this work there was a need for the approach of various concepts that have important implications during transfers. The current specifications in the players transfer can be shown on transfer of Jakub Vojtuš, but also from other findings in this study. Some of these principles can be seen already for a long time, but some of them seems to be quite recent.

- Protection of young players (they do not sign contracts personally, parents have to go abroad with them)
- More certainty for the club and players (longer contracts are signed, penalties for communication with players without the awareness of the club)
- Benefits for clubs focusing on the education of young players (solidarity payment)
- Greater consideration of transfers (more tracking of players, the players come first on loan)

10 REFERENČNÍ SEZNAM

Anonymous. (2008). *Český talent jde do Argentiny*, Retrieved 12. 6. 2010 from the World Wide Web: <http://deniksport.blesk.cz/clanek/fotbal/50824/cesky-talent-jde-do-argentiny.html>

Anonymous. *História klubu – do roku 1960*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.mskzilina.sk/index.php?url=static&stranka=3>

Anonymous. *História klubu – od roku 1960 do roku 1980*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.mskzilina.sk/index.php?url=static&stranka=4>

Anonymous. *História klubu – od roku 1980 do roku 1990*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.mskzilina.sk/index.php?url=static&stranka=19>

Anonymous. *História klubu – od roku 1990 do roku 2000*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.mskzilina.sk/index.php?url=static&stranka=5>

Anonymous. *História klubu – od roku 2000*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.mskzilina.sk/index.php?url=static&stranka=6>

Anonymous. *History*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.inter.it/en/societa/storia.html>

Anonymous. *Chelsea a Mourinhovi hrozí trest za schůzku s Colem*, Retrieved 12. 6. 2010 from the World Wide Web:

<http://www.tipovani.cz/Tipovani/clanek.aspx?docId=19053544>

Anonymous. *Metodologie odborné práce*, Retrieved 10. 5. 2010 from the World Wide Web:

http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/FF-katedry/kae/Metodologie_odborne_prace_-_opory.pdf

Anonymous. *Players' Agents List*, Retrieved 15. 6. 2010 from the World Wide Web: <http://www.fifa.com/aboutfifa/federation/administration/playersagents/list.html>

Anonymous. (2010). *Real Madrid becomes the first sports team in the world to generate €400m in revenues as it tops Deloitte Football Money League*, Retrieved 20. 6. 2010 from the World Wide Web:

http://www.deloitte.com/view/en_GB/uk/industries/sportsbusinessgroup/d039400401a17210VgnVCM100000ba42f00aRCRD.htm

Anonymous. *Rozsudek soudního dvora*, Retrieved 1. 5. 2010 from the World Wide Web: http://curia.europa.eu/arrets/TRA-DOC-CS-ARRET-C-0415-1993-200406769-05_00.html

Anonymous. *Služby*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://www.nehodasport.cz/sluzby.html>

Anonymous. *Směrnice ČMFS pro činnost agent hráčů fotbalu*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web:

http://www.fotbal.cz/ftp/cmfs/legislativa/stanovy/23_Smernice_pro_cinnost_agentu_4.doc

Anonymous. *Transfer records International - all seasons*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web:

<http://www.transfermarkt.co.uk/en/statistiken/transferrekorde/transfers.html>

Anonymous. *David Rozehnal*, Retrieved 18. 6. 2010 from the World Wide Web: http://www.transfermarkt.co.uk/en/david-rozehnal/profil/spieler_9659.html

Anonymous. (2009). *Změny v Registračním řádu ČMFS a v Přestupním řádu ČMFS pro profesionální fotbalisty*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: <http://nv.fotbal.cz/scripts/detail.php?id=61335&tmplid=1417>

Čáslavová, E. (2009). *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia.

Dvořák, T. (2010) *Realu Madrid se prý už vrátila rekordní investice do Cristiana Ronalda*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web:

<http://www.fotbalportal.cz/spanelsko/primera-division/20794-real-madrid-se-pry-uz-vratila-rekordni-investice-do-cristiana-ronalda/>

Filípek, Š. (2009). Fotbalové talenty Golden Kids. *Sport magazín*, 13(39), 6-11

Frömel, K., & Vaverka, F. (2000). *Publikační manuál Fakulty tělesné kultury*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Hamerník, P. (2007). *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o.

Hrabě, S. (1999). Novodobý trh s otroky. *Fotbal*. 9(10), 48-49

Jelínek, R., Tomeš, J. (2000). *První fotbalový atlas světa*. Praha: Infokart.

Kotler, P. (2007). *Moderní marketing*. Praha: Grada Publishing, a. s.

Kotler, P., & Keller, K. (2007). *Marketing a management*. Praha: Grada Publishing, a. s.

Mádl, L. (2009). *Startuje Liga mistrů, soutěž za miliardu*, Retrieved 18. 6. 2010 from the World Wide Web: <http://sport.ihned.cz/c1-38316930-startuje-liga-mistru-soutez-za-miliardu>

Mádl, L. (2009). *Vychovali hvězdu, teď jim patří kousek pokladu*, Retrieved 18. 6. 2010 from the World Wide Web: [http://hn.ihned.cz/c1-38398990-vychovali-hvezdu-ted-jim-patri-kousek-pokladu](http://hn.ihned.cz/c1-38398990-vychovali-hvezdu-<u>ted-jim-patri-kousek-pokladu</u>)

Novotný, J. (2000). *Ekonomika sportu*. Praha: ISV nakladatelství.

Radnege, K. (1999). *Velká encyklopedie kopaná*. Praha: Jan Vašut.

Saiver, F. (2010). *Fotbalový přestupový trh vinou všeobecné ekonomické krize zamrzl*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: [http://fotbal.idnes.cz/fotbalovy-prestupovy-trh-vinou-vseobecne-ekonomicke-krize-zamrzl-1f5-/fot_zahranici.asp?c=A100203_010303_fot_zahranici_mah](http://fotbal.idnes.cz/fotbalovy-prestupovy-trh-vinou-vseobecne-ekonomicke-krize-<u>zamrzl-1f5-/fot_zahranici.asp?c=A100203_010303_fot_zahranici_mah</u>)

Skramlík, P. (2009). *Český fotbal láme v krizi přestupové rekordy a ignoruje Bosmana!*, Retrieved 25. 5. 2010 from the World Wide Web: [http://skramlik.blog.idnes.cz/c/90517/Cesky-fotbal-lame-v-krizi-prestupove-rekordy-a-ignoruje-Bosmana.html](http://skramlik.blog.idnes.cz/c/90517/Cesky-fotbal-lame-v-krizi-prestupove-rekordy-a-<u>ignoruje-Bosmana.html</u>)

Sluka, T. (2007). *Profesionální sportovec*. ČR: Havlíček Brain Team.

Žurman, O. (1972). *Zlatá kniha kopané*. Praha: Olympia

11 PŘÍLOHY

Úvodní část zadání testu, který musí uchazeč splnit pro získání fotbalové licence hráčského agenta. Samotný test se skládá z patnácti otázek rozdělených do pěti částí, z nichž každá má své specifické zadání. Tento test se konal 2. března 2005.

Players' Agents Examination no. 2, March 2005

NB: This is multiple choice examination. The candidate must choose one answer which he considers correct out of three possible answers. A cross may be put against only one answer to each question. More than answer to any question will be marked as wrong.

I) Facts of a case

Rocky Palmer, a British Citizen (Northern Ireland), is appointed as assistant to the General Secretary of the club Bolt FC in the Cayman Islands. Mr Palmer signs a three year employment contract with the club Two-and-a-half years after he first moved to the Cayman Islands, in order to supplement his salary and with the full support of his employer. Mr. Palmer decides to send a written application to the Cayman Islands football association in order to become a players' agent.

Question 1 (value = 2 points)

Which of the following statements is correct?

- a) Mr Palmer's application has to be accepted.
- b) Mr Palmer's application has to be rejected since he has not lived in the Cayman Islands long enough to apply for a license there.
- c) Neither of the above statements is correct.

Question 2 (value = 3 points)

What is the legal situation?

- a) If Mr Palmer had applied for a licence in his home nation, the Northern Ireland football association would have accepted his application to become a players' agent.
- b) Mr Palmer had applied for a licence within the EU/EEA any association within the EU/EEA territory would have rejected his application to become a players' agent.

- c) Mr Palmer's British nationality entitles him to sit the examination even if he has not lived in the Cayman Islands constantly for at least two years.

Question 3 (value = 1 point)

Should the Cayman Islands football association's examining body reject Rocky Palmer's application for any reason, what could the applicant do?

- a) The decision of the Cayman Islands football association's examining body is not subject to appeal.
- b) Mr Palmer may send his application to the FIFA Players' Status Committee.
- c) The FIFA Executive Committee has the final say on Mr Palmer's application.